

**Az Erdélyi Református Egyházkerület
Theologiai Fakultásának**

ÉRTESITŐJE

az 1933—1934. tanévről.

**Szerkesztette :
Dr. IMRE LAJOS
a theol. Fakultás igazgatója.**

A REFORMÁTUS THEOLOGIAI FAKULTÁS KIADVÁNYA.

Nyomatott a „Gloria” könyvnyomdában Cluj-Kolozsvár, Str. Universităţii 8

Az igazság iskolája.

Dr. Makkay Sándor püspök bibliamagyarázata a Theol. Fakultás évvizsgáló ünnepélyén, 1934 jun. 17-én.*)

János 18 : 37.

Ünneplő keresztyén gyülekezet, kedves atyámfiai! Most, amikor Isten kegyelméből ismét egy tanévnek utolsó napjánál állunk és elérkezett az óra, hogy Isten színe előtt, iránta való háládatossággal és a magunk lelkébe való mélyüléssel, a magunkkal való számotvetéssel bezárjuk egy iskolai évnek a kapuját, ezt a szent Igét akarom annak a nemes ifjuságnak a lelkébe vésni, amelyik odaáldozta életét arra a szent szolgálatra, hogy ezekben a súlyos időkben a magyar református egyháznak lelkipásztora legyen, hogy tagja legyen annak a hadseregnek, amelynek vezére azért jött erre a világra, hogy bizonyosságot tegyen az igazságról s amely hadseregnek az a mértéke, az az alapja, hogy aki az igazságból való, az hallgat az ő szavára. Hiszen ez a főiskola, anyaszentegyházunknak ez a drága őrtornya, ez a tündöklő szemefénye, az igazság szolgálatába állított intézet. Minden iskolának az igazság szolgálata a célja, de ennek az iskolának valami olyan igazsága van és egy olyan igazságnak a munkálására állított fel, amely neki különös szerepet és sajátos missziót ad azok között az iskolák között, amelyek az igazságot szolgálják. Ez az az igazság, amelyért Krisztus eljött erre a világra, hogy arról bizonyosságot tegyen. Más elvei, más alapja és más célja van ennek az igazságnak, mint a hétköznapi értelemben vett, a világ egyetemei és főiskolái által hirdetett elméleteknek.

Hadd mutassunk rá arra az igazságra, amit a mai körülmények sajátos színezetben állítanak élénk és amelyért élünk. Az igazság elve ebben a világban a keresés és a kutatás. Általános, közönséges meggyőződés, hogy az igazsághoz úgy lehet eljutni, ha az ember azt keresi és kutatja, hogy az igazság keresésének fundamentuma a kételkedés.

Az az igazság pedig, amelyért mi vagyunk, amely ennek az iskolának is a célja és amelyben a mi népünk jövője el van rejtve, nem a keresésnek, nem a kutatásnak, nem a kételkedésnek elvéből indul ki. Ez az igazság maga szólít meg bennünket. Ő van. És ő meg akar jelenni. Kijelenti magát, szól hozzánk, nem kell sem keresni, sem kutatni. Nem lehet hozzá

* Gyorsirói feljegyzés után.

eljutni a bírálat és kételkedés útján, mert ő megszólít bennünket, az isteni Kijelentés a maga örökkévaló igazságát közli mivelünk. Ezt az iskolát talán gúnyolják a világ iskolái azzal, hogy könnyű dolga van neki, mert készen van az igazsága és nincsen munkája. De mégis atyámfiai, ez az igazi iskola, ez a legmagasabb rendű intézmény, ahol készen van az igazság, ahol az igazság szól az emberekhez, mert eljött az, Aki bizonyosságot tett róla és nekünk nincs egyéb dolgunk, mint hogy mi bizonyosságot tegyünk. Ő eljött, hogy az Isten kegyelméről, az Isten országáról, az Isten akaratáról a saját életével bizonyosságot tegyen és mi itt vagyunk, hogy a mi életünkkel bizonyosságot tegyünk az Ő igazságáról, hogy azonosítsuk magunkat azzal, aki ezt az isteni igazságot hozta.

Minden igazság, amit ez a világ ismer, általános érvényű és fogalmi természetű, amit ki lehet fejezni tételekben, ítéletekben, rendszerekben. Ez az igazság pedig sem nem általános, sem nem fogalmi, hanem mindig személyes és mindig hithezszóló. A Krisztus igazsága az Evangélium igazsága, az Isten országának örökkévaló törvénye. Ez a te személyes életednek lehet egyedül az igazsága s ha nem a te személyes igazságod, akkor nincsen, nem lehet kiabrázolni, nem tud megjelenni ebben a világban. Az igazságnak ez az iskolája a te személyes igazságodnak az iskolája és nem a te értelmel által elsajátítható igazságé. A világbeli igazságot tudomásul kell venni, mert hogy ha a tudomány a maga eszközeivel, az ész a maga logikájával megállapította egy tétel igazságát, ezzel szemben nincs egyéb teendő, csak hogy azt tudomásul kell venni és ezzel az igazság útja megfuttatott, befejeztetett.

Az az igazság, amit ez az iskola szolgál és amiért mi élünk, sohasem tudomásulvehető igazság, nem lehet elintézni azzal, hogy elfogadjuk, nem lehet olyannak tekinteni, mint amely bevégezte útját, ha mi igazul elismertük. Ez az igazság engedelmességet követel. Minthogy Krisztus eljött hozzánk, kinyilatkoztatta magát nekünk, minthogy Ő személy szerint a mi hitünkhöz szólott, ebből következik, hogy ennek az igazságnak az engedelmisség az egyetlen megfelelő magatartás. És a világbeli igazság mindig arra való, hogy az embert uralomra juttassa a természet és az emberek felett, hogy az ember uralmáért küzdjön ebben a világban. Krisztusnak az igazsága, amelyért Ő jött, hogy arról bizonyosságot tegyen, nem az uralkodásnak, hanem a szolgálatnak igazsága.

Ime testvéreim, kétféle igazság van, két ellentétes útja van ebben a világban az igazságnak. Van az emberi igazság, amit kimutathatunk, amit megállapíthatunk, amit rákényszeríthetünk másokra és a mi által uralkodhatunk mások felett. Van egy isteni igazság, egy szuverén igazság, amellyel szemben mi semmit sem tehetünk, de amely könyörülhet rajtunk, amely eljuthat hozzánk, amely felgyújthatja Szent Lelke által

bennünk az elfogadó hitnek a lángját, amelyből következik a mi engedelmeségünk és a mi szolgálatunk ebben a világban. Ti ezt választottátok atyámfiai, ez az iskola erre való, hogy az igazságnak ezt a formáját, ezt az útját, ezt a célját szolgálja.

Nagy ítélet az, ami egy ilyen iskolában folyik, mert itt annak kell megvilágosodnia, hogy ki az övé, mert hiszen erre az igazságra csak az hallgat, aki az igazságból való, aki a világ teremtésének kezdetétől fogva Isten örök elhatározásából beletartozik az igazságnak ebbe a testébe. Ez az igazság csak az övéinek az igazsága. Azt a megszólítást, amellyel Ő hozánk szól, csak az hallja meg, akinek van füle arra, hogy hallja a Lélek szavát. Engedelmesen szolgálni csak az tud, aki az Isten szeretetének ebben a csodálatos áldott kegyelmi ajándékában részesül.

És mi itt állunk most atyámfiai olyan körülmények közt, egy olyan népnek a szolgálatában, egy olyan jövő előtt, amelyről mondom nektek, hogy az emberi igazság útján semmiféle reménysége nincs. Kutathatjátok emberi módon a ti népeteknek helyzetét és jövőjét, megállapítjátok emberi logikával az igazságait, a jogait, a követelményeit, de atyámfiai, ez halálra ítéltetett nemzet, neki ezen a világon nincs többé igazsága, az ő igazságát ésszel nem lehet megállapítani és az ésszel megállapított igazságát senkivel el nem lehet fogadtatni. A világ szerint ez a per elveszett. Az Isten szerint ez a per győzedelmes és boldog kimenetel felé halad. Ha az Úr az Ő igazságával megszólítja ezt a népet, ha ti meghallottátok és megértitek az ő hívó és küldő szavát, akkor az Isten is megcselekszi az ő csodáját, hogy lelki nemzetet tudjon formálni az anyaszentegyházban, amely alázatosságában, szelidségében, szeretetében azt a sokkal nagyobb hatalmat ábrázolja ki, amely a gyöngéké, de amely nagyobb az emberek bölcsességénél, mert ez az Isten szeretete. Ki fogja ezen a világon megmutatni azt, hogy van szeretet, hogy ez a szeretet hatalom és hogy ez a szeretet győzedelmes és örökkévaló, ha nem az, akinek nincs is egyebe, mint hogy az Isten megkegyelmez neki. Csak arra az egyre ajánlhatja fel magát ez az anyaszentegyház és nép, hogy könyörögjön az Istenhez, hogy adhassa oda magát neki, hogy méltóztassa az Isten arra, hogy a világ előtt az Ő képviselője és hirdetője legyen, mert Istennek nem elég az, hogy megtartson, hanem népek tanítójává akarja tenni azt, akit kiválasztott. Népek tanítójává, nem a világi igazságnak a tündöklésében, hanem népek tanítójává abban az értelemben, ahogy Krisztuson keresztül tanítja a népeket: a gyilkosokért való imádsággal és a bűnösökért való önfeláldozással. Oh testvéreim, ha valaki hallja az ő szavát és az igazságból való, akkor nem fél ettől az uttól, akkor nem csügged el a jövő előtt, nem esik kétségbe ennek a rettentő sorsba

jutott népnek a jövője felől és nem kételkedik abban, hogy ezen az anyaszentegyházon a pokol kapui sem vesznek diadalmat, mert tudja, hogy csak egy igazság van, az az igazság, hogy: „az én juhaim hallják az én szómat és én ismerem őket és ők követnek engem és én örök életet adok nékik és soha örökké el nem vesznek és senki ki nem ragadja őket az én kezemből.” (Ján. 10. 27—28)

Igy mentek ki erre a rövid pihenőre, amely most előttetek áll és tudjátok meg, hogy egy magyar református lelkipásztornak nincsen pihenője, hanem csak munkája van, csak áldozata van, csak szolgálata van. És használjátok fel ezt az u. n. pihenőt a lelketekkel való tusakodásra. Vessetek számot magatokkal: tudjátok-e ti odaadni lelketeket és életeteket arra, hogy halljátok meg azt, aki azért jött, hogy bizonyosságot tegyen az igazságról. Észméljete rá, hogy ti igazán az övéi vagytok és próbáljátok világos szemmel nézni az életbe és megérteni az Istennek csodálatos, rettenetes és mégis fel-emelő itéletét, amelyben most ez a mi világunk van, hogy megláthassátok tűz és víz között, sötétség és halál között azt a keskeny utat és szoros kaput, amely az életre visz, mert ez meg van a ti számatokra, meg van az egyház számára és meg van a népünk számára, de amint a mi kegyes őseink mondták, ez az út a Jézus Krisztus sebein át vezet, az Ő szenvedésein, az Ő alázatán, az Ő szolgálatán, sőt az Ő halálán keresztül a feltámadáshoz. Adjon nektek kegyelmet, hogy hallgassátok meg az igazság szavát s minthogy ti az övéi vagytok, értsétek is meg az Ő igazságát, hogy abba a sok szenvedéssel és vérrel megírt történetbe, amely a mi anyaszentegyházunkról beszél, nehogy ennek a nemzedéknek a neve úgy kerüljön bele, mint amely megtagadta, eladta az igazságot. Mert nem csak arról van szó, hogy minékünk csak egy igazságunk maradt s ez a Jézus igazsága, hanem arról van szó, hogy hiába is próbálnók népünk jóvendőjét más utakon keresni, mert tetszett az Istennek, hogy minket kényszerítsen arra, hogy ezen az úton járjunk. De ti szabadon, azzal a szabadsággal, amely adatott az Isten fiainak, adjátok oda életeteket az ő szolgálatára és ezzel a boldog szabadsággal tegyete bizonyosságot a Krisztusról. Ez lesz ennek az intézetnek a a dicsősége, ez lesz a ti életetek dicsősége, mert ez az Isten dicsősége. *Amen.*

Az Ige és a fegyelem.

Évmegnyitó beszéd, amelyet a kolozsvári ref. Theológiai Fakultás évmegnyitó ünnepélyén 1933. október 1.-én elmondott dr. *Imre Lajos* e. i. igazgató.

Főtiszteletű és méltóságos Püspök Úr! Méltóságos Elöljáróság! Nagytiszteletű Tanári Kar! Tiszteletes Ifjúság! Mélyen tisztelt Közönség! Mikor így, a szép szeptemberi napok végén újból feltárulnak intézetünk kapui, hogy bebocsássák azokat, akik ide, a lelkipásztori hivatásra való előkészület céljából jönnek, vagy visszajönnek, úgy tetszik nekem, mintha Anyaszentegyházunk évezredes fája ujulna meg és borulna ismét virágba, hogy kibontsa egy újabb, ígéretes jövődőtavasát. Amint évről-évre gyülekeznek össze azok, akiket Isten a maga országát szolgálatára itt elkötelezni és arra elkészíteni akar, eltekintünk a távoli jövődőbe, arra a kérdésre, mi az, amit ez az ifjúság hoz majd az egyháznak, amivel ez az ifjúság, mint az épen tőle várt, épen számára adott feladattal fogja gazdagítani az egyház életét, teszi mélyebbé és hűségesebbé annak szolgálatát. Vajjon mi lesz a sorsa annak az egyháznak, melyet majd azok fognak szolgálni, akik itt állanak most, mi lesz az a különleges megbízás, melyet ők kaptak, amivel hozzá fognak járulni ahhoz a jövődőhöz, melyet Isten a kezükbe ad. Mít határozott felőlük Isten? Megadja-e nekik az éles szem látását, hogy felismerjék az egyház életében az Ő akaratát, ad-e nekik bátorságot, hogy megálljanak azon a helyen, ahová állaniok kell, ad-e hűséget és alázatosságot, hogy tudjanak az Ige felséges szolgálata mellett engedelmesen, nélkülözés és próbák között is meghajolva kitartani, ad-e hívő reménységet, hogy a láthatók mulandó képei között a láthatatlanokra függeszthessék tekintetüket?

Mert ma és a jövőben még inkább, sokkal több szükség van mindezekre, mint eddig volt. Több szüksége van az evangélium követeknek a világos látásra, az önfeláldozó hűségre, a mélységes alázatra, a meg nem szégyenülő és akadályok között kitartó reménységre, a lehajló és megalázkodó szeretetre, a magát megtagadó engedelmességre, melyekre fel-

hív, sőt kötelezően int és sürget az idő. A református egyházak világszerte súlyos, sőt válságos idöket élnek át. Nemcsak gazdasági nehézségek nyomják és szorítják őket, fenyegetik azzal, hogy a külső eszközök hiánya miatt megerötleneedik a munka, nemcsak az egyház politikai, államjogi helyzetét fenyegetik súlyos, életveszélyes törekvések, melyek az egyház isteni megbizását emberi hatalmi tényezők szolgálatába akarják állítani, de az egyház egész munkája, a folyton újabb és újabb feladatok, az óriásira felnöött kérdések, az egyház létét fenyegető és érdeklő problémák tömege miatt olyan helyzetbe jutott, hogy az ezekkel való találkozás és leszámolás elöl egyetlen keresztyén ember, még kevésbbé az egyház vezetői többet nem térhetnek ki. Hogyan fel kell szerelve lennie mindezen kérdésekkel való harcra annak, aki ebben a világban, ilyen körülmények között Isten szolgálatába akar állani s az Ő igéjét akarja hirdetni!

Ne áltassa magát senki azzal, hogy ezek a kérdések távol esnek annak a szerény paróchiának a falaitól, melyben ő akarja eltölteni életét. Hiszen éppen ott, azok között a falak között legsúlyosabbak a kérdések, legemésztoőbbek a nehézségek. Hiszen ezek áthatolnak a lélek elzárt falain is és ha szembe nem állunk velük, váddá, panasszá és ítéletté válnak számunkra annak a gyülekezetnek életében, melyben szolgálunk. A problémátlanság és küzdelem nélküli nyugalom nem a mi korunknak adatott, s akinek ez az igénye a szolgálatban, aki nem akarja felvenni a keresztet, aki készen kapott megoldások és bemagolt receptek darálásával akarja az életét tölteni, aki nem akarja látni, hogy itt küzdelem, próbák, életkérdések, mindennapi tusakodások, megrázó csalódások és félelmes megaláztatások azok, amelyek igazán széppé és igazán dicsőségessé teszik az evangélium hirdetőjének mindig áldozatos útjait, az legjobb, ha nem is közeledik ahhoz az oltárhoz, melyet már jelenléte is megszentelt.

Mert az egyház minden kérdése, a legkisebbtől a legnagyobbig ma egyetlen kérdésben csucosodik ki: képes-e az egyház és képesek-e első sorban annak vezetői azzal az odaadással, hűséggel és engedelmességgel állani oda a Krisztus ügye szolgálatába, amit ez az ügy megkövetel? Képesek-e ezt az ügyet úgy nézni, mint amely nem az övék, nem tőlük függ, nem az ő döntésük alá van adva, hanem amely „az ügy”, a Krisztusé, melyet ők csak szolgálnak, amelynek alá vannak vetve s amely felett az uralmat Krisztus tartja a kezében? Mig egyik oldalon sokszor tulságos sok időt és fáradságot fordítottunk arra, hogy meddő és üres harcokat vívjunk ellentézes felfogásokkal, hogy meg akarjuk oldani az élet kérdéseit szervezetekkel és intézményekkel, a másik oldalon megdöbbenő önbizalommal igényeljük magunknak az igazságot, tudákos tájékozatlanságunkkal kockáztatva meg ítéleteket

minden felől s így mindkét oldalon eláruljuk azt, ami reánk van bízva. A szolgálat fegyelme esik ki így az egyházból és a lelkekből.

Körülbelül ez az oka annak, hogy a legsúlyosabb kérdés, mely ma az egyházunknak, de a legtöbb református egyháznak is a kérdése: a fegyelem kérdése. Ide torkollik minden egyéb, a mindennapi kérdésektől kezdve az egyházi tan és egyházi szervezet súlyos kérdéseit. S ha ma református egyházunk az egyházfegyelem kérdésével foglalkozik, az csak szimptomája egy általános váagnak, jele egy általános szükségérzetnek, mely az egyház egész életében látható. Nem az a baj, hogy régi szabályok elavultak, nem az, hogy külső körülmények kényszerítenek szorosabb és határozottabb összetartásra az egyház tagjainak, hanem az a baj, hogy az Ige és a fegyelem elvesztették a kapcsolatukat egymással, elszakadtak egymástól s ezzel az Ige és fegyelem egyháza önmagához vált hűtlenné. Ezért van, hogy az egyház egész életében és munkájában hiányzik az Ige és fegyelem viszonyának a látása s minden külső baj csak ennek a nagy betegségnek kísérő jelensége.

Nézzük most ezt a kérdést: az Ige és a fegyelem viszonyának kérdését nem csak arra a térre szorítva, melyen a fegyelem kérdéséről ma különösen sokat szoktak beszélni: az egyházfegyelem terén, hanem általában a keresztyén élet s az egyház élete és munkája körében, állapítsuk meg először is, hogy csak egy ilyen alapvető szempontból való vizsgálata a kérdésnek tesz képessé arra, hogy azt mellékesebb következményeiben is megérthessük. Így lehet csak az egyház életének külső oldalaira eső kérdéseket is valódi jelentőségükben megérteni és mélységükben meglátni, ha a kérdések helyi és esetleges megoldásain túl, magát a „dolgát” egész nagyságában és egyetemességében igyekezzünk magunk előtt tisztázni.

Két veszedelem az, ami az Ige és a fegyelem helyes viszonyának elhanyagolásából származik: az egyik az Ige nélküli fegyelem és a másik az Ige fegyelem nélküli szolgálatának veszélye. Az első a fegyelmet bizonyos intézkedésekre, egy megállapított eljárásra, szokásokra korlátozza s fegyelem alatt az egyház egy bizonyos életnyilvánulását, vagy intézkedéseit érti. Míg ebben az esetben lehetnek kiváló eszközök az egyház, vagy egyén életében a rend külső fenntartására, valójában ez a felfogás, mely a fegyelem gondolatát elválasztja az Igétől, megszegényíti, elposványosítja azt, egy mesterséges, emberek által rendelt és emberi eszközökkel fenntartott renddé teszi. Minden, az Ige nélkül fenntartani próbált fegyelem szükségképen lesz emberi zsarnoksággá, elnyomássá s szükségképen vezet egyéb, alacsonyabb célok felülemelkedésére, állami, társadalmi, osztályuralom s emberi szuverénítás bűnébe. Ez ter-

meli ki a szovjet tribun-uralmát éppen úgy, mint a Führertumot¹ s teszi az egyházat „fekete rendőrségévé” egy emberi rendszernek, mert „egyéb igények és célok hatalma felett Isten Igéje igényének intenzitását és exlusivitását s ezzel Isten Igéjét magát egyáltalában képtelen megérteni². Nem látja, hogy az Ige nélküli fegyelem nem megszabadítja a világot, hanem a bűn szolgaságába és a nyomoruság hatalmába még mélyebben taszítja bele, hogy hiábavalóvá teszi épen azt, amit az Ige hoz a világnak.

De épen ilyen súlyos a másik veszedelem, mely az Igét a fegyelem nélkül akarja, mely az Ige fegyelmező erejét és munkáját nem akarja, vagy nem tudja meglátni. Ez az ige-hirdetés az Igét csak valami kegyes életszabálynak tekinti, lokalizálja bizonyos életformákra, de tulajdonképen tagadja annak az egész életet igénybevevő s kormányozó hatalmát. Az ilyen ige-hirdetésnek tulajdonítható, hogy egyházunk tagjai között a vasárnapról vasárnapra meghallgatott prédikációk mellett tág tere nyílik minden önkényeskedésnek, hogy az Ige hirdetői számára sem jelenti az Ige Isten valóságos hatalmát és követelését életük és munkájuk körében s egész egyházunkban olyan sok öntudatlanság és felületesség uralkodik.

Pedig az Ige és a fegyelem nem választható el egymástól. Erre utal hitvallásunknak az egyházi fegyelemről szóló kérdése is, mikor ezt mondja: a kulcsok hatalma „az evangélium prédikáltatása és a keresztyén egyházi fegyelem, mely kettővel a mennyország a hívők előtt megnyitattik s a hitelenek előtt bezáratik”. Már ebből látható, hogy a kettő azonos megbízás alapján szállott az egyházra, még pedig Isten megbízása alapján, tehát nem emberi önkény, vagy elgondolás képezi azok forrását³. S amint az Ige Isten szuverén és abszolút akaratáról tesz bizonyosságot, ez a bizonyosságtétel a keresztyén ember számára Isten akarata előtti feltétlen meghajlást és engedelmességet követel. Ahogyan az Ige Istennek a bűn feletti ítéletét s a kegyelem izenetét hirdeti, úgy ez az izenet a személyes életben és az egyház életében fegyelmezett, odaadó, engedelmes magatartást követel. Amint az Ige hirdetése bizonyosságtétel a váltság felől, melyet Isten Krisztusban adott miértünk, ugyanerről tesz bizonyosságot a fegyelem akkor, mikor eszközeivel megjelenteti előttünk Istennek a bűn feletti ítéletét s ugyanakkor hirdeti azt az elégtételt, mellyel az ítélet eltöröltetett s mely elégtételt hittel és bűnbánattal kapcsolhatunk magunkhoz. Mikor tehát az egyház, a neki adott kötelességnél fogva tagjai felett fegyelmet gyakorol, annak minden formájában, nem tesz mást, mint az

¹ Barth: Theol. Existeur heute. 17—18. k.

² U. o. 6. l.

³ Ursinus: The Summe of Catechism 821. l.

Igéből származó és annak alapján álló életformának szerzőjének érvényt. S amint az ígéhirdetésben a Szentlélek teszi az Igét Isten hozzánk szóló üzenetévé, úgy a fegyelemben a Szentlélek ébreszti fel a lélekben a bűnbánatot és a kegyelemben való hitet, mert csak Isten mutathatja meg a „megbánás helyét“, adhatja meg a szabadulást a váltságban. Ezért csak abban a lélekben és egyházban van fegyelem, mely az Isten igazi Igéjét akarja hirdetni s csak az az egyház hirdeti igazán Isten Igéjét, melyben ez nem üres szó, hanem az egész életet meghatározó és alkotó parancsa Istennek, melyben az egyház tagjai között az Ige fegyelme uralkodik.

Ez a fegyelem, mint már ebből is látszik, nem egy egyházi intézkedés, nem valami külsőleg előírt szabály, jogi forma vagy büntető kódex, hanem az egyház tagjainak az Ige parancsából táplálkozó és annak alapján álló együttes szolgálata, közös életnormája, mindenben keresztülvitt engedelmissége Isten akaratával szemben. A tannak a fegyelme, mert az egyház hitvallásait elismeri hite szabályozójául, a szolgálat fegyelme, melyet Isten akaratának az egyház munkájában való szolgálata által akar véghez vinni, a mindennapi élet fegyelme, mert annak mértéke nem emberi szabály, hanem az Isten Igéje, melyhez élete cselekedeteit szabja, a szeretet fegyelme, mely Istennek hozzánk lehajló szeretetében találja magyarázatát és indokát.

A mi egyházunk az Ige egyháza s ezért a fegyelem egyháza kell, hogy legyen. Azé a fegyelemé, amely az Ige tiszta hirdetéséből s az annak való engedelmeskedésből fakad. Ahol minden külső szabály, rendelkezés, az egész élet külső vonásai a maguk tekintélyét és hatalmát nem emberek akaratából, hanem Isten parancsából merítik, ahol az egyház egész élete, tagjai és vezetői munkája az Istennek való engedelmisség alapján állanak és ez az engedelmisség képezi az egyház igazi erejét. Mindenütt inkább el lehet képzelni egyéni önkényt, szabadosságot, egyéni céloknak az egyetemes cél helyébe való belopását, felszínességet és bizonytalanságot, mint éppen a református egyházban, ahol ezeket nem tűrheti az a tény, hogy az egyház fundamentumául Isten felebbezhetetlen Igéjét ismeri el. Nem felfogások, vagy világnézeti álláspont, hanem Isten akarata szegül itt minden liberálisizmus és libertinizmus ellen s áll szembe minden olyan felfogással, mely az egyház igazi lényegének meghamisításával még mindig ilyen jelszavakkal akarja megakadályozni az egyház munkáját. Éppen olyan távol áll ez a református egyház lényegétől, mint az a rendszer, mely emberi szuverénitás gondolatát hirdeti az egyházban, mely azt hiszi, hogy külső figyelemmel és rendszabályokkal tudja pótolni az igazi fegyelem, rend és engedelmisség alapját. Tulajdonképpen nem is képes az igazi fegyelemre más, mint a református ember, mert ennél a fegyelem

alapja Isten Igéje, mert csak ő tudja, hogy a fegyelem a bűn miatt van a világon s amíg arra való, hogy egyik oldalon megítélje és kárhoytassa a bűnt, ugyanakkor másik oldalon rámutat a bűn orvosságára a váltságra.¹ Mindenki más kezében a fegyelem vagy szép álom, mely a való világban sohasem valósulhat meg, vagy keserű szükség, mellyel való küzdelemben összetörök és megsemmisül. Minekünk látnunk kell, hogy az egyházban Isten által követelt rend és fegyelem Isten eszköze, mellyel az örökkévalóságban való tökéletes engedelmességre készít elő és annak képét mutatja nekünk itt a földön.

Ez az intézet, melyben Isten a lelkipásztori szent szolgálatra készíti el azokat, akiket erre elhivott, kicsiben az egyház képe. Itt kell először leszámolni azokkal a követelésekkel, melyeket majd az élet állít elénk nagyobb és súlyosabb formában. Ha itt ezt elmulasztottuk, ha itt felületesen és könnyelműen vettük azokat, amiket Isten tőlünk kíván, képtelenek leszünk megállani ott, ahol nem számíthatunk elnézésre, ahol saját magunknak kell keserű küzdelmek árán megállani és betölteni szolgálatunkat. Hadd kérjelek tehát ifjú testvéreim benneteket ebben az ünnepélyes órában főképpen arra, hogy Isten Igéjének itt hallott magyarázatát ne tekintsétek valami felesleges és nélkülözhető dolognak. Hogy merüljete el benne engedelmes és alázatos szívvel. De hadd kérjelek és figyelmeztesselek arra is, hogy az Ige töletek engedelmességet, hűséges kitartást kíván tanulmányaitokban, testvéri együttérzést és szolgáló szeretetet egymás iránt, komoly és belső fegyelmet egyházunk és intézetünk életében, melyek nélkül az Igével való foglalkozások üres időtöltés, sőt Isten előtt ítéletreméltó visszaélés lesz. Kérem Istent, hogy itteni életeteket tegye áldottá és gyümölcsözővé egyházunkban az Ő szolgálatára.

Intézetünk ez évi munkásságában tisztelettel kérem intézetünk főfelügyelőjének, a főtiszteletű Püspök Urnak atyai támogatását, tanácsait és segítségét, hogy ez az intézet nevelhessen egész egyházunk számára hűséges, buzgó, kitartó és áldozatos munkásokat. Kérem a méltóságos Elöljáróságot, melynek tagjai eddig is oly sok szeretettel és gondoskodással vezették intézetünk ügyeit, hogy ez évben is őrizzék meg intézetünk iránti meleg és szeretetteljes érdeklődésüket.

Ezzel az 1933—34. iskolai évet a Szentháromság egy igaz Isten nevének segítségével hívásával megnyitottnak nyilvánítom.

¹ Craeimer; Reformation als politische Macht. 9 l.

Évzáró beszéd

amelyet a Theológiai Fakultás évzáró ünnepélyén, 1934 június 17-én elmondott:
dr. Imre Lajos e. i. igazgató.

Mikor így iskolai év végén megállunk, hogy egyelőre elbucsuzzunk a munkától, amely reánk volt ez évben bízva és ideig-óráig bucsut vegyünk egymástól is, kitől csak egy pár hónapra, kitől hosszabb időre, ez a megállás nem csak arra való, hogy megpihenjünk a munkától, amelynek fárasztó gondolatai és napról napra elénk álló követelései már kimerítettek és megfárasztottak. Arra is való ez a megállás, hogy végigtekintsünk azon az esztendőn, amely a hátunk mögött van immár. Hogy visszanezzünk ez év munkáira, számbavegyük az akadályokat, amelyek előttünk állottak, a segítségeket, amelyekben részesültünk s a boldog eredmények napsugaras tetői, a próbák, aggodalmak, kétségek és fájdalmak síralom-völgyei képe még egyszer, most már a véghez ért, megpihenő ember távlatából feltünjenek előttünk. Mennyi szép terv, mennyi elhatározás, fényes reménység és bizakodás volt az, amellyel ez évnek indultunk, milyen sok tapasztalás, nehéz próba, saját erőinkből való kiábrándulás az, ahova elértünk. A mi erőnk bukásaival, a próbák és akadályok között azonban Isten ereje lett világosabbá, diadalmasabbá előttünk és felettünk és az év végén ma ismét tudjuk, hogy veszteségeink áldott nyereséggé, kudarcaink boldog sikerekké lettek, amelyek által Isten többet adott, nagyobbat tett bennünk és rajtunk, mint amennyit reménylünk volt.

Igy az év végén visszatekintve látjuk a lélekben való növekedés, a szolgálatban való gyarapodás áldott adományait kiemelkedni, mint mértföldköveit ez év eseményeinek. Minden esztendőnek megvan a maga adománya, egy utalás, amelyet jobban megláttunk, egy feladat, amely határozottabban megvilágosodott előttünk, egy üzenet, amelyre Isten felhívta a figyelmünket, és ez a meggyarapodás, ez a világosabb látás az, amit magunkkal kell vinnünk és szivünkbe zárnunk. Ha kereselem, hogy ebben az évben mi volt ez az adomány, amire ez az esztendő rámutatott, azt találom, hogy ez évben világosabban domborodott ki előttünk a *megbízás* gondolata. Mint ha ez az év még bizonyosabbá tette volna előttünk, hogy az

a munka, amelyet itt folytatunk, minden kétség nélkül egy megbízás szolgálatában áll, amelyről itt bizonyosságot teszünk, s amelynek nagyságát, feltétlenségét, lerázhatatlan követelését még jobban akarta ez év folyamán Isten a szívünkbe vésní.

Vannak idők, mikor a lelkipásztori szolgálat, Isten Igéjének hirdetése *könnyű és örömteljes foglalkozás, mikor „szépek az örömondónak lábai, aki békességet hirdet, jót mond, szabadulást hirdet, aki ezt mondja Sionnak: Uralkodik a te Istened”*. És vannak idők, mint ez a mai is, amikor a feladat, ez a megbízás *nem szép és nem könnyű*. Mikor a békesség hirdetésével megalázatus és békétlenség jár, s míg másnak hirdetjük Isten kegyelmes békességét, a mi szívünk megvérzik és felsebzik alatta, mikor az a „Jó”, amit mi hirdetünk, rossz és megvetett a világ szemében, mikor nem szabadulásra, hanem szabadosságra vágnak az emberek, és az Isten uralmáról való bizonyágtétel nem boldog üzenet, nem várva-várt evangélium a világnak, hanem botrányozás és bolondság. Mikor ez a megbízás: Isten harsonája lenni a világban, fájdalmas keresztbordozás, naponkénti gyötrellem, saját magunkból és erőinkből való folytonos kiábrándulás, csalódások és keserű leveretések sorozata. Ma ez az üzenet ahoz, aki ezt a megbízást vállalni akarja: *„éhezünk is, szomjuhozunk is, mezitelenkedünk is, bántalmaztatunk is, bujdosunk is, fáradozunk is, tulajdon kezeinkkel munkálkodván, ha szidalommal illetetünk, jót kívánunk, ha háboruságot szenvedünk, békességgel tűrjük, ha gyaláztatunk, könyörgünk, szinte a világ szemétfévé lettünk, mindenkinek söpredékévé egész mostantig”*. Ma ezt jelenti Isten szolgájának lenni. Aldozatok, lemondások, sikertelenségek életét hordozni, nem magunktól és nem magunkért, hanem annak dicsőségéért, aki minket e földre elbocsátott.

Ilyen körülmények között, ezekben a küzdelmekben még jobban világossá lehet előttünk *annak a megbízásnak isteni volta*, amelyben fáradozunk. Mi magunk nem vállalkozhatnánk rá, nem is merészelhetnénk felvenni a terheit, vállalni a súlyát és áldozatát, visszariadnánk és megtorpannánk az akadályok előtt, vagy tönkremennénk a küzdelemben, ha nem Isten tett volna arra a helyre. Csak Isten elháríthatatlan és visszautasíthatatlan parancsa lehet az, ami a világ szerint vesztett, emberi szem előtt reménytelen ügy szolgálatára úgy kötelezett el, hogy attól menekülni nem tudunk, hogy annak az ügynek a sorsa a mi sorsunkkal, diadala a mi életünkkel elválaszthatatlanul van összefűzve. Csak Isten tudja megtenni azt, hogy megfosszon minden emberi kilátástól, hogy az ő ereje legyen az egyedüli reménység s Igéje az egyedüli alap életünk és munkánk számára. És míg kint az élet harcmezéjén a mi testvéreink, ennek a kereszttel és koronával megáldott egyháznak lelkipásztorai vívják a nemes harcot, itt ezen a helyen, *Isten megbízásának felségesen szép, ijesztően nagy ténye*

emelkedik ki körvonalaiiban azok előtt, akik itt e megbízás felvételére készülnek.

Azért itt most nincs helye semmi henyeségnek és felületességnek, semmi megalkuvásnak a világgal és önmagunkkal, semmi habozásnak és vonakodásnak abban, hogy meghalljuk, elfogadjuk és teljesítsük azt a parancsot, ami jelenleg itt ezen a helyen, majd később kint az élet harcmezején Isten Igéjéből szól felénk. Ma nekünk arra van szükségünk, hogy leszámoljunk határozottan és őszintén vele, hogy mi Isten szolgálói vagyunk és nem a világé, akkor is, ha ez a szolgálat a világ részéről megbecsülést, sikert és diadalt jelent, de akkor is, és az az idő most van, mikor ez a szolgálat a világtól gúnyt, megvetést és gyalázatot kaphat. Arra van szükségünk, hogy csak azok maradjanak köztünk, akik erre a szolgálatra nem a tétova belenyugvás, hanem az öntudatos átadás, nem a könnyelmű, felületes megélhetés, hanem a terhek és kötelességek áldozatos vállalása, nem az egyéni ambíciók, hanem az Isten felséges megbízása alatt való összeomlás és alázat elszánásával vállalkoznak. Ezek az évek, amiket itt töltöttünk arra valók, hogy ezekben gyakoroljuk magunkat, hogy a szolgálat és megbízás világosan álljon a szemünk előtt, de arra is valók, hogy naponta helyezzük magunkat az Ígérete alá és tusakodjunk a kegyelemért.

Ez volt az, amelyet ebben az évben, Isten kegyelmes segítségének sok jelét tapasztalva a saját gyöngeségünkkel együtt, itt próbálgattunk. Az intézetbe beiratkozott 133 hallgató, akik közül 113 volt rendes, az előadásokat látogató, a tanári kar tagjainak vezetésével naponta merült el azokba a titkokba, amelyeket Isten Igéje tartalmaz. Ha az előbbi évekkal összehasonlítjuk, a lecsökkent létszám kedvezett ennek a munkának, a hallgatók egymás között és a tanári kar tagjaival való kapcsolata mélyebbé és bensőbbé vált. Az ifjúság ebben az évben *a tanulás és tanulmányozás munkájában* fokozottabb gonddal vett részt, senki sem volt olyan, aki tanulmányait feltűnően elhanyagolta, vagy lelkiismeretlenül kezelte volna, a hanyagság ellen idejében alkalmazott intések mindig látszott fogantja. Nem tudom eléggé hangsúlyozni azt, hogy az előadásoknak nemcsak hallgatása, de az azokon való komoly, lélekkel való részvétel, a tudományos theologiai munkába, annak módszerébe való behatolás, ma mind jobban elengedhetetlen és nélkülözhetetlen feladattá válik, úgy az egyéni élet számára, mint annak az egyháznak érdekében, amelynek szolgálatában állunk. A tudatlan, készületlen, a kérdések mélyére hatolni nem tudó lelkész, aki a maga tudatlanságát és tudománytalanságát a gyakorlati élet követelményeivel próbálja menteni, aki többre becsül egy technikai fogást, mint egy komoly elvi állásfoglalást, az ilyen típus bűnös abban, hogy egyházunk olyan sokszor csatát vesz és ígehirdetése

olyan üressé vált sok lélek számára. Az anyagi élet nehézségeivel, gyülekezeti igazgatás gondjaival takarózó, valójában mindentől elmaradt lelkipásztor ma képtelen megfelelni azoknak a feladatoknak, amelyeket ő csak külső oldalukról néz, és fogalma sincs róla, hogy azokat nem külső vonásaik, hanem belső jelentésük teszi döntővé. Így jut a félmegoldások, lázratmunkák és elhamarkodott döntések útján oda, hogy az a megbízás, ami egész életét és lelkét venné igénybe, számára csak hivatalos eljárások sorozata lesz és maga érzéketlené válik épen a logsúlyosabb és legkomolyabb feladatok meglátására. Egy ilyen élettől kell legjobban óvakodni s megtanulni itt, hogy Isten megbízása nem olyan jelszó, amivel dicsekedhetünk, nem olyan kötelesség, amin egyik napról a másikra tullehetjük magunkat, hanem szent elhívás, amely az egész életünket, a legkisebb tettől a legnagyobb elhatározásig kell, hogy befolyásolja, meghatározza és uralja. Isten megbízását kutatva, célegyenest igyekezve az onnan felülről való elhívás jutalmára, lesz az ember igazán theológus és igazán lelkipásztor, akinek az életét egészében fogja át és dönti el az a feladat, amelynek szolgálatában áll.

Egy, az intézet életében most először előfordult esemény, a tíz évvel ezelőtt végzett volt hallgatók, ma lelkipásztorok *baráti találkozója* még egyszer ráutalt erre a megbízásra, amelynek lángját itt ápoljuk, nemcsak annak tartalmára és jelentőségére, hanem arra, mint az *egész életet betöltő feladatra*. Az akkor végzett 21-ből ugyan csak kilencen jelenhettek meg ezen a találkozón, de azok és a mi számunkra feledhetetlen lesz ez a kedves nap. Úgy jöttek vissza, mint testvérekhez, s az intézethez, mint rég elhagyott drága otthonukba, magukkal hozták életük fájdalmas és kedves emlékeit, a bizonyágtételt a délelőtti beszámolón, azokról a küzdelmekről, amelyekben keresztül mentek s azon áldásokról amelyeket kaptak, a komoly és felelősségteljes gondolkozást a délutáni megbeszélésen az egyház életének és a lelkipásztori munkának nagy és nehéz kérdéseiről. Beszélgetéseink során meg-elevenedett előttünk a való élet, ezernyi küzdelmeivel, csalódásaival és e csalódásokon átszűrődő fényével a diadalmas reménységnek, harcaival és ellentéteivel, és az ezen ellentéteket legyőző és azok felett uralkodó valóságával a testvéri áldott közösség. Még világosabbá vált előttünk és előttük a megbízás, mint feladat, amely betölti az egész életet, amely a munkában erőt, bátorságot és kitartást adhat azoknak, akik azt Istentől vették és Istenért hordozzák. Mert a lelkipásztori szolgálat mindennapi kötelességei mutatják, hogy Isten megbízása nem valami elvont cél, valami ködlő eszmény, hanem reális, elevenbevaló, mindennapi harcok között érvényesülő és naponként hordozni köteles feladat. Hadd utaljak itt előtetek ifjú testvéreim erre a tényre, amelyet olyan sokszor el-

felejtünk, hogy a napi kötelességek elvégzése, a lelkiismeretes munka és az engedelmesség: ez az útja annak, hogy száhangú Isten megbízása megnyilvánuljon. Isten nem nagyhangú szölamokat kíván tőlünk, nem az ünnepi órák hősies fogadkozását, nem a nagyrotörő és lelkesült terveket és célkitüzéseket, hanem az engedelmesség naponkénti odaadással, hüséges kötelességteljesítéssel, önfeláldozó, az akadályoktól meg nem riadó teljesítését.

A mi életünk titka az, hogy se ne tekintsük Isten megbízását valami rajongó szólamnak, amely mellett megfélekedzünk a közvetlen elöttünk álló feladatról és míg azt hisszük, hogy a mennyei szóra hallgatunk tulajdonképen a saját ábrándképeink áldozatául esünk, de azt se higyjük, hogy a napi feladatok szolgálai betöltése elég arra, hogy eleget tegyünk Isten parancsának, hogy amíg kínosan vonszoljuk a mindennapi munka igáját, megszünjék a képességünk arra, hogy magasra tekintsünk, látásokat lássunk és szemeinket a magasságba függesztjük. De látni Isten akaratát, mint életünk egyetlen, mindent betöltő törvényét, és látni azt, mint amely egyuttal napiparancs számunkra a kötelesség mezején, az Istenel együtt töltött magános órák csöndjéből vinni erőt a napi munkára s az apró kötelességeket látni Isten országa nagy távlatában: ez ebben az ábrándozás és a földhözköttöttség ellenmondása között vergődő világban a református ember és református lelkipásztor felada és kiváltsága.

Intézetünk ez évi életében általában az *ifjúság együttélése az intézet rendjének szempontjából* megfelelő volt. Tanári karunk a szükséges figyelmeztetéseket és intéseket alkalmazta ott, ahol erre szükség volt. Csak egy súlyosabb fegyelmi eset merült fel az intézetben. Ezt az ügyet ifjúságunk és tanári karunk a bün feletti ítélet szigorával és a keresztyén szeretet erejével igyekezett elintézni, Isten elé vive és Isten megtartó kegyelmére bízva, hogy az emberi ítélet felett Isten nyilváníthassa a maga megtartó akaratát. Ebben az intézet belső életében azonban ismét van egy olyan gondolat, amelyre a megbízás szempontjából utalni kell. Rá kell jönnünk úgy itt az intézetben, mint az egész egyházban arra, hogy Isten megbízása, amelyet a lekipásztori szolgálatban nekünk adott az *egymásért és egymás iránti felelősségtől* elválaszthatatlan. Sokkal nagyobb felelősségérzetre van szükségünk egymás iránt itt is és kint az életben is, olyan felelősségérzetre, amely hordozni tudja a másikat Isten előtt, amely miatt egyik tagnak igazán és valóban fáj, ha a másik vétkezik, amely nem könnyü ítékezés eszközével akarja gyógyítani a bünnt, hanem a testvér teherhordozásával, imádságával áll a másik mellett. Ma, amikor az egyházi fegyelmezés kérdése a köztudatban van, szükséges nekünk itt benn megtanulni először azt, hogy a fegyelmezés alapja a mi bünbánatunk, a bünnek sajátma-

gunkban való meggyűlölése, attól való elszakadás. Hogy csak ez a fegyelem Isten szerinti, és csak egy ilyen egymás terhét hordozó közösség képes előkészülni erre a megbízásra, amelyet Isten ad nekünk. Először nekünk, itt kell megrémülnünk attól az ítélettől, amelyet másnak hirdetniünk kell s nekünk kell látnunk Krisztus büntől megszabadító hatalmát, hogy arról bizonyosságot tehesünk mások előtt.

A tanítványok és munkatársak hálájával és szeretetével köszöntöttük és köszöntjük e helyről is *dr. Kecskeméthy Istvánt*, aki ez iskolai évben töltötte be életének 70-ik, és lépett professzori szolgálatának 40-ik esztendejébe. Tanítványainak száakra menő serege velünk együtt könyörög Istenhez, hogy jutalmazza meg őt hűséges munkásságáért azzal, hogy az Ige, amelynek egyik legavatottabb magyarázója és bizonyosságtevője, élő hatalom gyanánt éljen azokban, akiknek lelkébe ő az Ige magvait hintegette, s adjon neki további éveiben erőt egészséget a további szolgálatra.

Intézetünket ez évi életében súlyos és megrendítő veszteség érte szeretett és tisztelt főgondnokának, *bárá Kemény Pálnak*, április 14-én történt hirtelen elhunytával. Azt reméltük, hogy még hosszú ideig fog intézetünk élén állani, amelyhez annyira ragaszkodott, amelynek dolgait annyira a szívében viselte, s amelynek gyűlésein olyan lelkiismeretes buzgósággal vett részt, de Isten másképen határozott felőle és váratlanul hazahívta a mennyei hajlékokba. Nemes, puritán egyszerűsége, az egyházi szolgálatban való hűsége, sokakat megszégyenítő lelkiismeretessége fénylő példa marad intézetünk életében, amelynek történetében az ő neve is ragyogó helyet kap. Úgy bucsuzunk tőle, a viszontlátásra ott, ahol az igazakat követik cselekedeteik és ahol nincs könnyhullatás és fájdalom.

Végül köszönetet mondok a nagytiszteletű tanári Kar nevében is, a főtiszteletű Püspök Urnak, intézetünk tanulmányi felügyelőjének, akinek szeretetét és érdeklődését ez évben is éreztük intézetünk iránt. Köszönöm a méltóságos Elöljáróság tagjainak, közöttük elsősorban intézetünk Gondnokának az intézet ügyeiben való szeretetteljes részvételt és irányítást, amellyel annak gondját hordozták és vezették. A kegyelem Istenének, aki bennünket a jelenvaló gonosz világban bűneink dacára is ez évben kegyelemmel hordozott, Szentlelkével és Igéjével igazgatott, munkáinkat áldásával megkoronázta és a szent reménységben Országá dicsőséges eljövetelével felől naponként erősített, legyen hála, magasztalás, dicsőség és áldás mind örökkön örökké.

Ezzel az 1933—34. iskolai évet a Szentháromság egy igaz Isten nevében bezárom.

Magyargyerőmonostori Br. KEMÉNY PÁL

1869—1934.

Intézetünk nyolc éven át volt főgondnoka, br. *Kemény Pál*, április 15-én váratlanul eltávozott körünkből.

Br. Kemény Pál 1869-ben született régi erdélyi főúri családból. Tanulmányait a nagyenyedi kollégiumban végezte s már oda magával vitte azokat a nemes tradíciókat, amelyekről családja nevezetes volt. Mint gyermek, otthon szelíd, de szigorú nevelésben részesült, ez a nevelés, mint a régi kálvinista családokban, Isten félelmén és Isten akaratának való engedelmisségen alapult. Ősei közül mindegyik tevékeny részt vett az egyház és a nemzet életében, akár nagy és előkelő polcokon, akár abban a megbízásban, amelyet minden református keresztyén embertől, háza és családja feletti örködésben megkövetel Isten Igéje. A szülők és gyermekek közötti viszony, amelyet a szigorú szeretet és kegyes tisztelet jellemezett, az a felfogás, amely Istennek az egyházban és nemzetben való szolgálatát elsőrendű kötelességévé tette, amelyre nem földi megbízás, hanem az Isten elhívása kötelez, amelyet nemes értelemben vett becsületügynök tartottak azok, akiket Isten rangban és tehetőségben mások felibe helyezett, e szent és sokszor kilátástalan ügy áldozatos és fáradhatatlan szolgálata, ez volt az az örökség, amelyet ebbe a tekintély- és szolgálatmegvető világba hozott.

Egyházi megbízásaiban, melyek között a marosvásárhelyi kollégium gondnoki széke volt az első s amelyet követett a nagyenyedi kollégium elhívása előljáróságának tagságára, majd a kolozsvári Theol. Fakultás főgondnokává, végül igazgatótanácsossá választása, sohasem emelkedést, világszerinti fényt, dicsőséget keresett és látott, hanem a szolgálatra való újabb és teljesebb alkalmat. És míg gyöngé testalkatát, szelíd egyéniségét és puritán jellemét belevitte abba a néma, de keserves harcba, amelyet a mai nehéz időkben mindenkinek meg kell küzdenie, volt ideje és kedve elmerülni a reá bízott ügyek és intézetek ügyeinek tanulmányozásában. Ez volt neki az a magasabb boldog légkör, amelybe a jelen világ napi küzdelmeiből menekült s amelyben ezekre gyógyírt és feledést talált.

Családjában feléje sugárzó szeretet, az a bensőséges és meleg otthon, amelyben a régi békés otthonok levegője vette körül, az a kedves és otthonias kuria, ezek látták igazán és ezek sugározták az ő szeretetteljes, nemes egyéniségét. Csöndes, halkszavú, szelid lélek volt, akinek ismerős arcvonásaira, nyugodt kék szempárjára ráismerünk nemzedékeken át az arcképekről, amelyek egyházunk különböző intézményei falain függenek, amelyekben ősei szolgálták Isten Anyaszentegyházát. Egész személyiségében volt valami, ami arra emlékeztetett, hogy nem ide tartozik, ebbe a világba és csakugyan nem is ide tartozott.

Intézetünk ügyeiben szeretettel és odaadással vett részt. Meglepő tájékozottsággal kísérte figyelemmel az intézet életéről szóló adatokat, jelenségeket és tudjuk, hogy azokon az órákon kívül is, mikor ezekkel az ügyekkel hivatalosan volt elfoglalva, szívében hordozta és tusakodott érte. Nagy és korszakalkotó alkotások nem jelzik itteni működése idejét, de a nehéz és keserves idők próbáit velünk együtt hordozta, kérdéseit megosztotta és tudjuk, hogy ez az intézet drága volt szívének. Kegyelettel és hálával őrizzük meg emlékezetét és kérjük Istent, hogy a megüresedett helyre állítson méltó utódot intézetünk élére.

Az intézet állapota

A) Szellemi állapot

a) Hatóságok

1. Az intézet tanulmányi felügyelője *Dr. Makkai Sándor*, az erdélyi református egyházkerület püspöke.

2. Az intézet főgondnoka: *Báró Kemény Pál*, akit az 1926 június 19-iki egyházkerületi közgyűlés választott meg. Lakik: Moresti-Malomfalva, posta: Nirastau-Nyárádtő. Meghalt 1934. április 15-én. Ugyanez a közgyűlés választotta gondnokká *Dr. Kovács András*, kolozsvári ügyvédet. Az előljárárság tagjait az 1933 november 26-iki egyházkerületi közgyűlés választotta meg. Az előljárárság lelkészi tagjai: *Vásárhelyi János* kolozsvári lelkész, egyhker. főjegyző, *Vásárhelyi Boldizsár* t. b. esperes, kolozsvári lelkész, *Kovács László* dési lelkész és a dési egyházmegye esperese, *Hegyi András* körtélyfajai lelkész és *Kiss Albert* bikfalvi lelkész és a sepsi egyházmegye esperese. Az előljárárság világi tagjai: *Dr. Bene Ferenc* egyházkerületi főgondnok, a dési egyházmegye főgondnoka, dési ügyvéd, *Kovács Dezső* ny. koll. igazgató, *Dr. Vékás Lajos* rt. vezérigazgató és *Gönczy László* kolozsvári koll. igazgató.

3. Az intézet tisztviselői 1932. június 1-től 1936. június 30-ig terjedő ciklusra: *Dr. Imre Lajos* igazgató, *Dr. Gönczy Lajos* gazdasági felügyelő, *Dr. Nagy Géza* internátus konviktusi felügyelő, *Dr. Gönczy Lajos* előljárársági jegyző és *Dr. Tavasz Sándor* könyvtári felügyelő. A választásokat a Mélt. Igazgatótanács 4580—1932. III. szám alatt kelt leiratával hagyta jóvá.

4. Az intézet egyházkerületi képviselője *Dr. Kecskeméthy István* nyilv. rendes tanár.

b) Tanári kar

Dr. J. A. Cramer, az utrechti egyetem professzora, tiszteletbeli tanár. Megválasztatott az 1921. július 2-iki egyházkerületi közgyűlés által, mint erdélyi református egyházunk ba-

rátja s az őskeresztyénség történelmének kiváló szaktudósa.

Dr. Kecskeméthy István a keleti nyelvek és az ó-szövetségi tudományok nyilvános rendes tanára, egyházkerületi képviselő, az „Evangéliumi Munkások Erdélyi Szövetségé”-nek és a C. E. szövetségnek elnöke; presbiter, a Gazdák Takarékpénztárának elnöke, a magyarországi Betháni-egyletnek t. b. elnöke. Szolgálati éveinek száma 39, intézetünknel működik 1895. szept. 1. óta.

Dr. Tavaszy Sándor, a systematika theologia nyilv. rendes tanára, a Theol. Fakultás Könyvtárának felügyelője, a romániai ref. egyház zsinatjának rendes tagja, egyházkerületi képviselő, az egyházkerületi belmisszió bizottságnak, valamint a parochiális könyvtárbizottságnak tagja, igazgatótanácsos, a kolozsvári kollégium előjáróságának tagja, presbiter. Az Erdélyi Múzeum Egyesület bölcsészlet-, nyelv- és történettudományi szakosztályának elnöke, a Magyar Protestáns Irodalmi Társaság hittudományi szakosztályának választott tagja. Szerkeszti a *Kiáltó Szó*-t, társszerkesztője Az Utnak, munkatársa az Erdélyi Múzeumnak és a Pásztortűz-nak. Szolgálati éveinek száma 14, intézetünknel működik 1920. június 1. óta.

Dr. Imre Lajos, e. i. igazgató, a gyakorlati theologia nyilv. rendes tanára, zsinati rendes képviselő, egyházkerületi képviselő, az erd. egyházkerület belmissziói előadója, az egyházkerületi tanügyi bizottság, a kolozsvári ref. kollégium előjáróságának tagja, a kolozsvári egyházköztség presbitere, a Presb. Rendszerű Ref. Egyházak Világszövetsége kontinentális bizottságának tagja, a Magyar Protestáns Irodalmi Társaság hittudományi szakosztályának választott tagja, az Erdélyi Irodalmi Társaság, a Kemény Zsigmond Irodalmi Társaság rendes tagja, az Ifj. Ker. Egyesületek Szövetségének elnöke, Az Út felelős-, az Ifjú Erdély főszerkesztője. Szolgálati éveinek száma 13. Intézetünknel működik 1921. június 1. óta.

Dr. Gönczy Lajos, a filozófiai-pedagógiai tanszék nyilv. rendes tanára, aki megbízás folytán a gyakorlati theologia tanszék tárgyainak egyrészét látja el, gazdasági felügyelő, egyházkerületi képviselő, egyházkerületi tanácsbíró, az egyker. belmissziói és tanügyi bizottság tagja, a legfőbb bíróság póttagja, a Károli Gáspár irodalmi társaság szakosztályának előadója, a kolozsvári református leánygimnázium előjáróságának, a református kórház keblitanácsának, a kolozsvári református egyházköztség prebiteriumának és iskolaszékének tagja, a kolozsvári református férfiszövetség alelnöke. Az „*Énkicsinyeim*” szerkesztője. Szolgálati éveinek száma 11. Intézetünknel működik 1923. febr. 1. óta.

Dr. Nagy Géza, a keresztyénség történetének nyilvános rendes tanára, a kolozsvári egyházköztség presbitere, az egyházkerületi belmisszió bizottság az Országos Magyar Párt közoktatásügyi bizottságának rendes tagja. A Károli Gáspár Irod.

Társaság Eghyázttörténeti Adattárának szerkesztője. Szolgálati éveinek száma 8. Intézetünknel működik 1926. évi szeptember hó 1. óta.

Maksay Albert, az új-szövetségi tudományok tanszékének nyilvános rendes tanára, az egyházkerületi belmissziói bizottság rendes tagja, a Károli Gáspár Ref. Irodalmi Társaság főtitkára, a „Református Család” felelős szerkesztője, a Presbiteri Rendszerű Református Egyházak Világszövetsége kontinensi bizottságának tagja. Szolgálati éveinek száma 9. Intézetünknel működik 1925. okt. óta.

Dr. Musnai László, nagyenyedi kollégiumi vallástanár, az ó-szövetségi tudományok m. tanára. Ez évben nem tartott előadást.

Járosi Andor ev. lelkész, a gyak. theologiai tudományok m. tanára. Ez évben nem tartott előadást.

Nagy András, nyárádszenthenedeki lelkész az ó-szövetségi theologiai tudományok m. tanára. Ez évben nem tartott előadást.

Borbáth Dániel, szászvárosi árvaházi lelkész, a szisz. theol. tudományok m. tanára. Ez évben nem tartott előadást.

Nagy Gerő, az egyházi ének és zene rendes tanára. Intézetünknel működik 1922. óta.

Dr. Koronka István, egyetemes orvostudor, az egészség-tan képesített tanára, intéztünkben a közegészségtan és orvosi ismeretek tanára. Intézetünknel működik 1932. július 1. óta. Szolgálati évei száma 2.

Török Bálint, Az Erdélyi Gazdasági Egyesület titkára. A gazdasági oktatást vezette.

Tárcza Bertalan, ref. koll. ének- és zenetanár. A theol. énekkar vezetője.

Dr. Pop Sever, a román nyelv tanára, a kolozsvári egyetem irod. fakultásának magántanára.

Dr. Császár Károly, ref. leánygimnáziumi tanár, a német nyelvet tanította az előljáróság megbízásából.

Az intézet háznagya: *Bekess Károly*, aki az intézet gazdasági ügyei adminisztrációját végezte, továbbá, mint pénztáros és házgondnok működött. Intézetünknel működik 15 év óta.

Szénior: *Farkas Jenő*, aki az ifjúság baráti pásztorációját végzi, az „Ijú Erdély” felelős szerkesztője.

c) Hallgatók.

Theol. Fakultásunk hallgatóiról a beiratkozás, évközi vál-
 ózások, illetőség tekintetében a következő táblázat ad ki-
 nutatást :

Évfolyam	I.		II.		III.		IV.		I—IV.			
Félév	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.		
Beiratkozott	33	33	29	30	28	28	45	42	135	133		
Erdélyi	{	férfi.....	15	15	15	15	17	17	28	28	75	75
		nő	3	3	1	1	1	1	1	1	6	6
Királyhágó	{	férfi.....	6	5	6	7	5	5	4	3	21	20
melléki		nő	—	—	1	1	—	—	—	—	1	1
Magyarországi.....	—	—	1	1	—	—	1*	1*	2	2		
Csehszlovákiai.....	—	—	1	1	—	—	—	—	1	1		
Jugoszláviai.....	2	2	2	2	—	—	—	—	4	4		
Ág. hitv. ev.	{	rendes.....	2	2	1	1	—	—	1	1	4	4
		rendkívüli	5	6	—	—	—	—	1	—	6	6
		szabadságon	—	—	—	—	—	—	1	1	1	1
Szabadságon	{	erdélyi tanjel.....	—	—	—	—	1	1	3	2	4	3
		királyhágó melléki	—	—	1	1	—	—	—	—	1	1
Tanárjelölt	{	erdélyi	—	—	—	—	—	—	1	1	1	1
r. hallgató		királyhágó melléki	—	—	—	—	—	—	1	1	1	1
Külföldön	{	erdélyi	—	—	—	—	2	2	1	1	3	3
		jugoszláviai	—	—	—	—	2	2	2	2	4	4
Összesen ...			33	33	29	30	28	28	45	42	135	133

*Ág. hitv. ev hallgató.

Külföldön tanulmányoztak: Czírják János (Bonn), Nagy Béla és Kendefy László (Bethel bei Bielefeld), Szöcs Endre (Aberden Church of Scotland), Gyenge Samu (Edinburgh, Free College), Baksa Árpád (Leipzig), Gyulay Lajos (Strassbourg), Röhrig Gottfred (Heidelberg), Weitmann Henrik és Kern Dániel (Bonn), Osváth Ernő (Basel).

Theologus tanárjelöltek:

1. *Benedek Géza*, filozófia, egyet. tört. magyar szakos, az 1933—1934. évben a theológia IV. évére volt beiratkozva.
2. *Bodrogi János*, természettudományi szakos, a theológiára az 1933—1934. évben a III. évfolyamra volt beiratkozva.
3. *Erdélyi Gyula*, filozófia, francia, magyar-román szakos, az 1933—1934. évben a IV. évre volt beiratkozva.
4. *Jánossy Zoltán*, román-magyar, történelem-latin szakos, 1933—1934-ben a theológiára a IV. évre volt beiratkozva.
5. *Kovács Zoltán*, fizika-kémia és matematika szakos, az 1933—1934. évben a theológia IV. évére volt beiratkozva.

6. *Nagy Ferenc*, természettudományi szakos, az 1933—1934. évben a theologia IV. évére volt beiratkozva.

7. *Pajzos Bálint*, természettudományi szakos, 1933—1934. évben a theologia IV. évére volt beiratkozva.

B) Anyagi állapot

a) Jelentés az intézet anyagi helyzetéről

1. Theológiai Fakultásunk ingatlan vagyona a Calea M. Foch 38 és 42 szám alatti két épületből, valamint a gazdasági oktatás céljaira a takarékpénztárakból még idejekorán kivett alapítványaink összegeinek egy részéből megszerzett „Békás” dűlőbeli 2 hold 850 négyzetöl területű gyümölcsös kertből és a folyó tanévben az Apáca-uccában megvásárolt házastelekből áll. A 38 sz. alatti épületben intézetünk van elhelyezve, míg a 42 szám alatti a rendőrség, a bejelentő hivatal és a 3 számú pósthivatal bérlik. Az Apáca-uccai két szoba és konyhából álló házastelket a kolozsvári Korcsolya-Egylet bérelte ki ideiglenesen egy esztendőre.

Az intézet ingatlanai tehermentesek.

2. Az intézet pénzvagyona : a) Az egyházkerület pénztáránál betétként elhelyezett 185,760 lei. Előljárósági határozat folytán ezen tőkénkből tíz év alatti egyenlő részletekben leendő visszafizetésre kölcsönt vettünk a „háznagy lakás” építéséhez. Hat részletet, 111,900 leit már vissza is fizettünk. b) A „Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank” folyószámláján 13,200 lei van. c) Járadékok : Tizenhat drb. Bethlen Kollégiumi ösztöndíj à 100 lei; egyházmegyei ösztöndíjak a kézdi, küllői, széki és nagyenyedi egyházmegyéktől különböző időken és összegekben. d) Értékpapírokban 24,282 lei fekszik.

3. Fenti vagyomból gyümölcsözőek az ingatlanok, melyeknek befolyt jövedelme az 1933—34 tanévben 662,110 lei. Tőkéink után kamatjövödelmünk alig volt. Értékeinket az Előljáróság a theológiai háznagy által a gazdasági felügyelő tanár ellenőrzése mellett kezelte. Intézetünknek tandíjak címén nincs jövedelme, mert tandíjat a protestáns hallgatók nem fizetnek. Az 1933—34. tanévre intézetünk válságos anyagi helyzetére való tekintettel azonban a Mélt. Igazgatótanács és egyházkerületi közgyűlés elrendelte, hogy intézetünk válságos anyagi helyzetére való tekintettel minden hallgatótól 3000 lei lecke-pénzt szedhessünk. Az iskolai év tartama alatt lecke-pénzeinkből a tavalyi hátralékokkal együtt befolyt 285.790 Leu, lecke-pénz kedvezmény címén a tanári kar elengedett 74.250 Leut. Hátralék : 40.160 Lei.

4. Az 1033/34. tanévi költségvetés főbb tételei:

a) *Szükséglet*: Személyi kiadások: 1,407,300 lei. Ösztöndíjak, pályadíjak 3860 lei. Fűtés-világítás 336,000 lei. Karbantartás 250.000 lei. Rovatalok: 260.000 lei.

b) *Fedezet*: Kamatjövedelem 6000 lei. Díjak: 638.000 lei. Bérjövedelem: 485.400 lei. Államsegély: 1,539,062 lei.

Szükséglet főösszege: 3,013.133 lei. Fedezet főösszege: 3,105.302 lei.

5. Az egész iskolai év folyamán begyűlt perselypénzt, amely 12,154 lei tett ki és az egyéb adományokat a szegénysorsú theologusok segélyezésére fordítottuk.

6. Tanáraink az egyházkerületi nyugdíjintézetnek kötelezett tagjai. Járulékaikat, valamint az intézet részéről lerovandó járulékokat az egyházkerület pénztárához rendszeresen fizetjük.

7. Hallgatóink segélyezésére az 1933—34. iskolai évben 179,895 leut fordítottunk. A Királyhágómelléki egyházkerületi hallgatók 13,000 lei segélyt élveztek. Legátumokból 547,868 lei folyt be, egy hallgatóra átlag 5424 lei esett.

b) Internátus-konviktusi jelentés

Theol. fakultásunk internátusában az iskolai év végén 89 benntlakó volt, kik közül 1 segédlelkész (szénior), a többi theol. hallgató volt. Főiskolásokat a nt. Tanári Kar határozata értelmében nem vettük fel az internátusba. Így a szobák kényelmesebbek és csendesebbek voltak, mint a múlt évben. Az internátusi rend nagyjában kielégítő volt, bár egyesek rendetlensége (int. rend be nem tartása, egyes szobák rendetlensége) miatt kénytelenek voltunk a szabályzatban előírt büntetéseket alkalmazni. Az egész intézetet érintő fegyelmi esetekkel az Ifj. Egylet presbiteriuma és a nt. Tanári Kar foglalkozott és sikerült az ügyeket megnyugtató módon elintézni.

Konviktusunkat júniusban reggelinél 79-en, ebédnél 69-en, vacsoránál 74-en vették igénybe. 5 hallgatónk az ingyen menzán, 5 pedig az Ellenzék diákmenzáján kapott ingyenes vagy kedvezményes ebédet, illetve vacsorát. Egy hallgatónkak évtársai adták rendre ebédjüket. 9 hallgatónk tanítványánál kosztozott, ami számukra nagy anyagi segítséget jelentett, de sajnos egyeseknél nagy tanulásbeli hátramaradást okozott.

A künnlakók — amint köztudomású, — vagy szüleiknél, vagy a kollégiumban, Luther-otthonban, Szeretetházban és a közeli rokonaiknál helyezkedtek el. Itt élelmeztek is őket, csak 2 luheránus hallgató vette igénybe a konviktust.

Ami a tanulók együttes életét illeti, a Szabályzat értelmében figyelemmel kísértem az Ifj. Egylet munkásságát is. Anyagi

téren kezdünk rendbe jönni, de még vannak bizonyos területek (önképzőkör, könyvtár, ifj. sajtó, stb.), ahol még sok mulasztás, rendetlenség vár helyrehozásra. Sok nehézséget okoz az, hogy az ifjúság nem megfelelő egyént választ valamelyik tisztségre és így alatta az ügyek rendetlenül mennek. Az ifjúság autonóm élete a jövő lelkipásztori élet nagy próbája s ezért ezen a téren még fokozottabb ellenőrzésre lesz szükség.

A díj fizetés terén alkalmaztuk a főtiszt. és mélt. Előljárásság által is elfogadott 500 L. int.-konviktusi díjpótlékot azoknál, akik ápr. 15-ig esedékes hátrálékaikat nem fizették be. Sajnos a nagy többségnél ez volt az eset. Az iskolai év végén fennállott

régii hátrálék és évi int. díj kirovás	352905 L.
ebből befizetés	166960 L.
	<hr/>
	hátrálék 135605 L.

régii hátrálék és f. évi konv. díj kirovás	580601 L.
ebből befizetés	293315 L.
	<hr/>
	hátrálék 179180 L.
	összes hátrálék tehát 314785 L.

ami 38006 L.-el kevesebb, mint a múlt év végén. A javulás oka az, hogy a f. tanévben több segílyt tudtunk nyújtani, mint a megelőző évben.

c) Tan- és nevelőeszközök.

a) A tanulmányozás eszközei gyanánt intézetünkben a hallgatók rendelkezésére áll a könyvtár és annak olvasó terme. Sajnos, még mindig nem vagyunk abban a helyzetben, hogy hallgatóinknak megfelelő tanulmányozó helyiséget, szemináriumi helyiségeket bocsáthassunk rendelkezésre, könyvtárunk is sok hiányosságot mutat abban, hogy jelentős és a tanulmányozáshoz mindennapi használatra szükséges művek nem voltak olyan példányszámban beszerezhetők, hogy mindenkinek rendelkezésére álljanak. Az intézet épületének végleges és alapos berendezése lenne szükséges ahhoz, hogy a szemináriumi helyiségek és könyvtárak, valamint egy megfelelő nagyobb tanulmányozó helyiség iránti igényeknek meg tudjunk felelni, ezt a berendezkedést azonban anyagi eszközök híján egy időn belül aligha lesz képes intézetünk végrehajtani.

b) Könyvtárunk állapotáról a könyvtár felügyelő professzora a következőket jelenti: 1933—34 tanév végén könyvtárunk állaga 20561 mű 32300 kötetben. Ez évi gyarapodás 157 mű 164 kötetben. Ebből vásárlás útján szereztünk be 62 művet 70 kötetben. Adományozások: Dr. Tavaszy Sándor 1 mű 1 kötetben, Dr. Imre Lajos 3 mű 3 kötetben, Incze G. 1 mű 1 kötetben, Hor-

váth I. 1 mű 1 köt. Mitrovics Gy. 1 mű 1 köt., M. Nagy Ottó 2 mű 2 köt., Czirják János Dr. 1 mű 1 köt., Dr. B. Gantenbein úr útján a svájci ref. lelkészek adománya 112 mű 112 kötetben, Bartók György 2 mű 2 kötetben. A különböző ingyen küldött jegyzőkönyvek, értesítők és hivatalos kiadványok száma 13 mű 13 kötetben.

A folyóiratok közül a következőket iktattuk: Református Szemle, Az Út, Kálvinista Világ, Református Család, Az én Kicsinyeim, Reformátusok Lapja, Keresztény Magvető, Kis Tükör, Magyar Nép, Erdélyi Múzeum, Pásztortűz, A Hírnök, Keleti Ujság, Ifjú Erdély, Jóbarát, Erdélyi Fiatalok, Lelkipásztor, Egyház és Misszió, Egyházi Ujság, Harangszó, Protestáns Szemle, Református Figyelő, Lelkészegyesület, Debreceni Protestáns Lap, Kálvinista Szemle, Sárospataki Református Lapok, Magyar Statisztikai Szemle, Hajnal, Mustármag, Dunántuli Protestáns Lap, Ébresztő, Magyar Paedagógia, Református Egyház és Iskola Magvető, Harangszó, Magyar Egyház, Amerikai Magyar Reformátusok Lapja, Magyarosan, Pastoraltheologie, Säemann, Reformierte Schweitzer Zeitung, Kirchenblatt für die Reformierte Schweiz, International Christendom, Maandbericht, The Light, The Outlook of Missions, The Evangelical Quarterly, Reformed Church Messenger, Le Christianisme Social, Foi et Vie.

Összesen mintegy 45 magyar és 11 idegen folyóirat állott az érdeklődők rendelkezésére a könyvtári tanulmányozó szoba helyiségében. Az itt elhelyezett kézikönyvtár ebben a tanévben 33 művel gyarapodott. Évvégén a tanulmányozó szobában az összes művek száma 198 mű 474 kötetben.

c) A tanulmányozást jelentősen előmozdította az, hogy hallgatóink közül az önként vállalkozók ebben az évben is folytatták a múlt években megkezdett munkát az erdélyi egyházi vonatkozású oklevelek és iratok másolásával az EME kéziratárából. Ebben a munkában, melyet intézetünk részéről dr. Nagy Géza professzor vezetett, hallgatóinkat dr. Kelemen Lajos professzor látta el utasításokkal. Mindketten fogadják ezért intézetünk vezetésének köszönetét.

Az intézet működése

A) Adatok az 1933—34. iskolai év történetéhez

1. **A tanév dátumai.** Intézetünkben az iskolai évet 1933 okt. 1-én, vasárnap nyitottuk meg a szokott ünnepélyes keretek között, mely alkalommal imádkozott és Igét hirdetett dr. Makkai Sándor püspök, majd az ujonnan felvett hallgatók tették le a fogadalmat s az igazgató tartotta meg évmegnyitó értekezését „Az Igé és a fegyelem” címen, mely jelen Értesítő elején olvasható. Az előadásokat október 2-án kezdtük meg, miután szept. 21—23-án a javító és pótkollokviumokat, 29—30-án az alapvizsgálatot, 28-án a minősítő vizsgálatot megtartottuk s a hallgatókat szept. 29. és 30. napjain beirtuk.

Október 2-ától egész éven át minden nagyobb zavarás nélkül folyt a munka az intézetben. Az első félévi kollokviumokat január 20—31.-ig tartottuk meg, a második félévi előadások febr. 6-án kezdődtek és folytak május 31.-éig, mely naptól június 14-ig a második félévi kollokviumokat tartottuk. A karácsonyi szünet dec. 16-tól jan. 4-ig, a húsvéti márc. 24-től ápr. 9-ig, a pünkösdí pedig május 17.—24.-ig terjedt. Január havában ismét hosszabb szünetet kellett tartanunk a fűtőanyag beszerzésének nehézségei miatt.

Az iskolai évet június 17.-én zártuk be ünnepélyes istentisztelettel, melyen az Igét hirdette és imádkozott dr. Makkai Sándor püspök úr, majd a jutalmak és pályadíjak kiosztása következett, utána az igazgató tartotta meg évzáró beszédét s a IV. évet végzett hallgatók, a Püspök Úr jelenlétében kibocsáttattak, aki őket az egyházkerület joghatósága alá átvette.

2. **Nyári munkaprogramm.** Szabályzatunk értelmében minden hallgató a kiszabott nyári munkaprogrammot köteles elkészíteni, mely feladatnak hallgatóink általában jól, igen sokan közülük pedig örvendetes lelkiismeretességgel és alapossággal feleltek meg. A tanári kar a legjobb munkákat az idén is pénz-, illetve könyvjutalommal és dicsérettel tüntette ki. A nyári munkaprogramm a következő volt:

A theologiai Szabályzat 244. §-a a következőket tartalmazza: „Minden theologus ifjú a nyári szünidők alatt abban az egyházközségben, amelyben a nyár folyamán tartózkodik, köteles valami

munkát végezni a lelkész kívánságára és felügyelete alatt. Ilyen munka gyanánt számít: hétköznapi, vasárnapi istentiszteletek végzése, segédkezés a lelkészi irodában, vasárnapi iskola, bibliakör vezetése, vallásos estélyek rendezésében segédkezés, énektanítás stb., ami legalább heti 4 órai munkaidőt jelent. Az erről szóló bizonyítvány a beíratáskor bemutatandó."

I. Ez alapon köteles minden theologus gyülekezeti munkát végezni a fent említett, vagy más, a lelkész által kijelölt munkakörökben. Ajánlatos, ahol nincsen, az iratterjesztés megindítása, vagy fellendítésében, hívek összeírásában, családkönyvek elkészítésében való segédkezés.

Az 1927—28. évi theologus konferencia kimondotta:

a) Mindenki köteles a nyár folyamán a szomszédságában lévő szórványok gondozásában segédkezni. Nemcsak azok, akik erre a munkára külön is jelentkeztek.

b) Ajánlatos a szomszédos gyülekezetet is támogatni, ha ott nem lenne vakációzó theológus. Így különösen lehet ajánlkozni istentiszteletek tartására, ha valamelyik lelkészi állás nincs betöltve és beszolgálással nem lehet minden vasárnap istentisztelet tartani.

c) Szükséges segédkezet nyújtani, az iratterjesztés propagálásában és megindításában vidéken is.

d) Nagyobb gyülekezetek szélein alakult új települések hívei összeirandók és gondozandók. Különös gond és tanulmány fordítandó a munkástelepekre. Ezeknek az embereknek a lelkivilágát és egyházzal való felfogását érdemes külön tanulmány tárgyává tenni.

Természetesen mindezek a munkák az illetékes lelkészek beleegyezése alapján történnek.

Minden gyakorlati munkáról alapos munka-napló vezetendő. A lelkész által látalmazott munka-naplót tanév elején mindenki köteles bemutatni. Mindenki köteles lelkészének írásban számolni bevégzett munkájáról, tapasztalatairól és közben felmerült terveiről.

A munka-napló mellett az összes munkákról szóló szolgálati bizonyítvány bemutatása is kötelező.

II. *Tudományos munka.* Tekintettel arra, hogy az év folyamán kötelező olvasmányok nem irattak elő és arra, hogy a nyári szünet bőséges időt ad a tanulmányozásra, az alábbi munkák elvégzését kötelezőleg előírjuk:

1. a) *A II. éves hallgatók* elolvassák és kivonatolják Dr. Makkai Sátor: A vallás lényege és értéke és Barth—Thurneysen Brunner—Dávid: Isten és a kenyér s ezenkívül Dr. Imre Lajos: A kijelentés és a pedagógia, vagy Dr. Tavaszy Sándor: A szociális és gazdasági törekvések theol. etikai megítélése c. műveket.

b) *Tanulmányt készítenek*: Kálvin: Institutio és a Heidelbergi Káté tanításai a Szent-Lélek Istenről.

2. a) *A III. éves hallgatók* elolvassák és kivonatolják Dr. Vasady B.: A hit misztériuma, Dr. Nagy Géza: Külföldön bűjdosó erdélyi diákok levelezése (mind a két rész) c. műveket.

b) *Tanulmányt készítenek*: Keresztyén eschatológia — a Szentírás, az Institutio, a Heidelbergi Káté és a II. Helvét Hitvallás alapján.

3. a) *A IV. éves hallgatók* elolvassák és kivonatolják; Dr. Ravasz László: A gyülekezeti igehirdetés elmélete, vagy Pruzsnizsky: Kálvin élete (1 kötet) s ezenkívül Dr. Imre Lajos: A protestantizmus és a proletárius vagy Borbáth Dániel: A vall. tört. és dialektikai theológiának a kijelentésről szóló dogmatikai tanításai — c. műveket.

b) *Tanulmányt készítenek*: A predestináció az Ószövetségben.

III. Mindenki köteles a lelkésznek segítségére lenni az Egyházkerület Belmissziói Bizottsága által kiadott kérdőív elkészítésében. Köteles tanulmányozni a gyülekezete ifjúsága állapotát és erről írásban beszámolni.

IV. *Szentírással* való alapos foglalkozás elengedhetetlen. A nyári Bibliatanulmányozást alább adjuk. A kijelölt kérdések megoldásáról mindenki írásban tartozik beszámolni.

II. éves hallgatóknak: 1. Elhívások az Ószövetségben, 2. Csodák az Ószövetségben, 3. Illyés próféta, 4. Pál tanítása a feltámadásról és az örökéletéről, 5. Női alakok az Újszövetségben, 6. Szociális vonatkozású példázatok az első 3 evangéliumban.

III. éves hallgatóknak: 1. Izrael népies vallása a prófétai könyvek alapján, 2. Imák az Ószövetségben, 3. A gyakorlati theológia alapelvei Pál leveleiben (pásztori levelek), 5. Az „Egyház” az Újszövetségben (Efézus, Kolossé és a jel. könyve).

IV. éves hallgatóknak: 1. Messiási jóslatok az Ószövetség történeti könyveiben, 2. Ézsaiás és Jeremiás kora és gondolkozása, 3. Az örökélet a zsoltárokból, 4. Hasonlóságok a Jelenések és Dániel könyve között, 5. Pál beszédei, 6. Tímotheus.

3. Akadémiai istentiszteletek. Fakultásunk dísztermében ebben az évben is minden vasárnap megtartottuk október 31-étől egészen Szentháromság vasárnapjáig, azaz május 27.-ig akadémiai istentiszteleteinket elsősorban hallgatóink és az azt látogatni szokott gyülekezet számára. Hallgatóink, valamint az egyetemi református ifjúság tagjai közül sokan és a kolozsvári gyülekezet sok tagja látogatta ez istentiszteleteket, amelyekből befolyt perselypénzt, az egész év folyamán 12.154 lejt, szegénysorsu hallgatóink segélyezésére fordítottuk. Az istentiszteletek terve a következő volt:

A reformáció emléknapjától az ó-év utolsó napjáig.

(1933. október 31-től december 31-ig).

1. *Október 31.* A változatlan Krisztus, Zsid. 13:8. *Dr. Imre Lajos.*
2. *November 5.* A megtartó ismeret, János 10:23—30. *r. Nagy Géza.*
3. *November 12.* Megeleveníti akiket akar, János 5:19—29. *Dr. Gönczy Lajos.*
4. *November 19.* Akinek van, adatik, Lukács 19:11—27. *Dr. Tavaszy Sándor.*
5. *November 26.* Lelkész-szentelő istentisztelet a belvárosi templomban, akadémiai istentisztelet nincs.
6. *December 3.* (Advent). Adventi öröm, Lukács 1:63—69. *Maksay Albert.* (Úrvacsora-osztással, Úrvacsorai ágendát mondott *Dr. Nagy Géza.*
7. *December 10.* Adventi várakozás, Lukács 17:20—30. *Dr. Imre Lajos,*
8. *December 17.* Adventi felelősség, Máté 3:1—11. *Járosi Andor.*
9. *December 24.* Adventi ígéret, János 1:15—18. *Dr. Kecskeméthy István.*
10. *December 25.* (Karácsony). A világ királya, Zsid. 1:1—6. *Dr. Makkai Sándor* püspök (Úrvacsora-osztással). Úrvacsorai ágendát mondott *Dr. Gönczy Lajos.*
11. *December 31.* (Ó-év utolsó napja). Simeon bucsuja, Lukács 2:25—32. *Dr. Nagy Géza.*

II.

Újév első napjától husvétvasárnapig.

(1934. január 1-től 1934. április 1-ig).

12. *Január 1.* (Újesztendő). A beteljesedés napja, Lukács 4:16—21. *Maksay Albert.*
13. *Január 7.* A Jónás próféta jele, Máté 16:1—4. *Dr. Imre Lajos.*
14. *Január 14.* Jézus első tanítványai, János 1:35—41. *Dr. Nagy Géza.*
15. *Január 21.* Különböző utak Jézushoz, János 1:42—51. *Dr. Imre Lajos.*
16. *Január 28.* Márta és Mária, Lukács 10:38—42. *Dr. Gönczy Lajos.*
17. *Február 4.* Hiszed-e ezt? János 11:20—27. *Dr. Makkai Sándor* püspök.
18. *Február 11.* Aki első akar lenni, Márk 10:35—45. *Dr. Kecskeméthy István.*
19. *Február 18.* (Böjtfővasárnap). Máté 16:21—26. Mire gondolsz? *Dr. Gönczy Lajos.* (Úrvacsora-osztással). Úrvacsorai ágendát mondott *Maksay Albert.*
20. *Február 25.* Minek örüljünk? Lukács 10:17—20. *Járosi Andor.*

21. *Március 4.* Nem elveszíteni, hanem megtartani. Lukács 9: 51—56. *Maksay Albert.*
22. *Március 11.* Az életnek kenyere. János 6: 47—57. *Dr. Tavaszy Sándor.*
23. *Március 18.* A tanítványok ismertető-jele. János 13: 31—35. *Dr. Nagy Géza.*
24. *Március 25.* (Virágvasárnap). Az utolsó szolgálat. János 12: 1—8. *Dr. Gönczy Lajos.*
25. *Március 30.* (Nagypéntek). A Nagypéntek magyarázata. Lukács 22: 14—20. *Maksay Albert.*
26. *Április 1.* (Husvétvasárnap). Mit sirsz? Kit keressz? János 20: 11—18. *Dr. Tavaszy Sándor.* (Urvacsoraosztással). Urvacsorai ágendát mondott *Dr. Imre Lajos.*

III.

Quasimodo vasárnapjától Szentháromság-vasárnapig.

(1934. április 8-tól 1934. május 27-ig).

27. *Április 8.* Az utolsó megbízás. János 21: 15—19. *Dr. Kecskeméthy István.*
28. *Április 15.* A mi utunk. János 14: 1—6. *Dr. Gönczy Lajos.*
29. *Április 22.* Elveszített és megtartott élet. János 12: 20—26. *Dr. Tavaszy Sándor.*
30. *Április 25.* Uram kihez mehetnénk? János 6: 60—60. *Járosi Andor.*
31. *Május 6.* Kérjetelek, keressetek, zörgessetek. Lukács 11: 5—13. *Borbáth Dániel.*
32. *Május 10.* (Áldozócsüörtörtök) Felviteték a mennybe. Lukács 24: 50—53. *Dr. Imre Lajos.*
33. *Május 13.* Amit Jézus mond a Szentlélekről. János 7: 33—39. *Maksay Albert.*
34. *Május 20.* (Pünköst). Az igazság Lelke. János 14: 15—21. (Urvacsora-osztással). *Dr. Nagy Géza.* Urvacsorai ágendát mondott *Dr. Tavaszy Sándor.*
35. *Május 27.* (Szentháromság vasárnapja). Jézus utolsó parancsa. Máté 28: 16—20. *Dr. Tavaszy Sándor.*

4. **Akadémiai estélyt** ez évben csak kettőt tarthattunk az ostromállapottal összefüggő nehézségek miatt.

Az elsőt, amelyen az áldott *reformáció* emlékét ünnepeltük, 1933. okt. 31-én, ezen az előadást *A reformáció útja* címen *Maksay Albert* tartotta, a theol. énekar énekelt az „Erős várunk” és az „Úr az én kösziklám” c. éneket, verseiből felolvasott *Reményik Sándor*, énekelt *Lőrinczy Sári*.

A másodikat *Szenczi Molnár Albert* emlékére szenteltük, s március 20-án tartottuk meg. Előadást szintén *Maksay Albert*

tartott, a XLVI. Zsoltárt énekelte az énekkar, ezen kívül *S. Kouba Paula* növendékei zenekara, *b. Bányai Ferenc* hallgató szavazata és a gyülekezet éneke képezte az ünnepély műsorát.

5. Konferenciák. a) *Az első-éves hallgatókkal* szokás szerint megtartottuk az éveleji konferenciákat, amelyek célja az volt, hogy a teológiára jöttöket megismertessük azokkal a követelményekkel, amelyeket eléjük az intézet élete, munkája és a hivatás állít. Az első megbeszélést nov. 3-án *dr. Tavaszy Sándor* a theol. tanulmányozás feltételeiről és módjairól, a másodikat *dr. Nagy Géza* int. konv. felügyelő professzor és a szénior, az intézeti és szorosabban az internátusi életéről, a harmadikat nov. 6-án az igazgató a lelkipásztori hivatásról, az arra való előkészületről, a lelki élet ápolásáról tartotta.

b) *Theologus konferenciánkat* február 1—3. napjain tartottuk meg. A konferencián *dr. Makkai Sándor* püspök uron, intézetünk tanulmányi felügyelőjén kívül *Nagy József* dévai lelkész, *Járosi Andor* ev. lelkész, theol. m.-tanár és *Biró Sándor* kolozsvári koll. tanár vettek részt. Egyik délutáni megbeszélést (Eszközök és harcmódok a tiszta életért való küzdelemben) több csoportban, református orvosok vezetése alatt tartottuk meg. Vezetők: *dr. Koronka István*, *dr. Mester Gábor*, *dr. Parádi Kálmán*, *dr. Kovács Margit*. Szíves közreműködésükért e helyen is hálás köszönetet mondunk. Ezen kívül részt vettek az intézet professzorai. Vendégül láthattuk a konferencián a budapesti theol. Akadémia három hallgatóját is.

A konferencia programja a következő volt!

Február 1. (csütörtök) d. e. $\frac{1}{2}10$ —10. Áhitat: *Geréb Pál* IV. é. teológiai hallgató. D. e. 10—12. A nemzetpedagógia kérdései Előadó: *Dr. Makkai Sándor* püspök. D. u. 4— $\frac{1}{2}6$ Konferencia: Lelkészek tudományos továbbképzése és önképzése. Csoportok. Vezetik: *Dr. Imre Lajos*, *Dr. Gönczy Lajos*, *Dr. Nagy Géza*, *Maksay Albert* és *Farkas Jenő* senior. Este 6—7. Előadás: *Kálvin* és a művészetek. *Nagy József* dévai lelkész. Február 2. (Péntek) d. e. $\frac{1}{2}10$ —10. Áhitat: *Mester István* IV. é. theol. hallgató. D. e. 10—12. A theol. hallgató a társadalmi életben Előadó: *Maksay Albert*. D. u. 4—5. Előadás: A nemzeti szocializmus és a keresztyénség. D. u. 6— $\frac{1}{2}8$ Konferencia: Eszközök és harcmódok a tiszta életért való küzdelemben. (Csoportban). Február 3. szombat. D. e. $\frac{1}{2}10$ —10. Gyárfás *Lajos* ifjúsági elnök. D. e. 10—12. Előadás: a keresztyén nacionalizmus és a keresztyén internacionalizmus a lelkipásztori munkában. *Dr. Nagy Géza*. D. u. 4— $\frac{1}{2}6$. A theologus és az istentisztelet. Vezetők a fentiek. Este 6—7. Előadás. A háboru előtti magyar kisebbségi politika főleg Erdélyben. *Biró Sándor* kollégiumi tanár. Este 8 órákor záróáhitat. Tartja *Dr. Kecskeméthy István*.

6. Praecések és bibliaórák. Intézetünk a maga feladatát sohasem nézte úgy, hogy az kimerül a teológiai tudományok előadásában, hanem mindig lelkén igyekezett viselni a theologus ifjúság lelki nevelésének nagy kérdését is. Ezért az eddig is szokásban volt alkalmakat igyekeztünk ez évben is megadni az ifjúságnak a lelki elmélyülésre és Isten Igéjében való elmerülésre.

Erre a célra szolgáltak első sorban a *mindennapi praecések*,

melyeket, hogy ne csak a bennlakó növendékek vegyenek részt rajtuk, nem az étteremben, hanem az ifjúság kívánságára, minden reggel 8—¹/₄₉ óráig a diszteremben tartottunk meg s az ifjúság tagjai beosztás szerint végezték azon a szolgálatot.

Hetenként egyszer, szerdán este csoportokban gyűltek össze az intézet hallgatói *bibliórákra*, mely csoportok, a tanári Kar tagjai, a szénior és László Dezső koll. vallástanár vezetésével a személyes élet és az egyház súlyos kérdéseit tárgyalták az Ige alapján. A baráti találkozásnak és testvéri egységnek, az újabb munkák és feladatok meglátásának, az imádságban való közösségnek áldott órái voltak ezek.

Emellett *minden szombat este* az intézet professzorai beosztás szerint szolgálták a szombat esti praeceseken, melyeken az ifjúságon kívül a professzorok, néha családtagjaikkal együtt, mind résztvettek. Szombat esténként a Cselekedetek könyve, majd a Zsoltárok könyve alapján szólott hozzánk az Ige, még pedig október 7.-étől kezdve a karácsonyi, husvéti és pünkösdí szünet megszakításával egészen június 16.-áig, mely utolsó alkalommal a IV. évet végzett hallgatók vettek búcsut egy bensőséges kis házi ünnepség keretében az intézeti ifjúságától és tanári karától. E szombat esti alkalmak áldott eszközök voltak arra, hogy tanár és tanítvány együtt találkozzék Isten Igéjének tanulmányozásában s hisszük, hogy mindazoknak, akik ez intézetben voltak, feledhetetlen emlékei maradnak.

Akadémiai istentiszteleteink során két alkalommal, advent első vasárnapján és böjtfővasárnapján *az Úr szent vacsoráját* is kiosztottuk ifjúságunknak és az azzal élni kívánó gyülekezetnek. Ezeket megelőzőleg minkét alkalommal *a bűnbánati hetet* megtartottuk, minden nap este 7 órakor, mikor is az intézet professzorai és széniora végezték a szolgálatot.

7. A református nők bibliaköre. Mint évek óta, ez évben is a kolozsvári református úrinők egy csoportja minden kedden d. u. 6 órakor bibliórára gyűl össze intézetünk tanácstermében. A bibliórákat a theol. professzorokon kívül Bíró Mózes lelkész, Székely János vallástanár, Járosi Andor ev. lelkész theol. m. tanár és az intézet széniora tartották. Ez évben a tárgyalt anyag a János evangéliumból volt véve.

8. Ünnepélyes képviseltek és köszöntések. a). A tanári kar képviselőjében dr. Tavasz Sándor jelent meg *Purgly László*, a zsinatpresbiteri magyar evangélikus egyház ujan megválasztott felügyelőjének 1923 október 12.-én Aradon tartott beiktatásán és vitte el a testvér egyház új munkásának intézetünk szíves köszöntését.

b). Szeretetének és hálájának adott kifejezést tanári karunk *dr. Kecskeméthy István* professzor iránt, aki ez évben töltötte be életének 70.-ik évét és lépett tanári szolgálatának 40.-ik évébe. A tanári kar jegyzőkönyvíleg fejezte ki Isten iránti háláját azért, hogy dr. Kecskeméthy István, intézetünknek alapításától fogva

professzora, ez intézetben fejthette ki áldásos működését, s adott kifejezést annak a kérésének, hogy Isten kegyelme még hosszú időn át tartsa meg dr. Kecskeméthy Istvánt intézetünkön át az Anyaszentegyház és Isten országa szolgálatában s adjon neki nagy munkásságára erőt és áldást. Együttal elhatározta a tanári kar, hogy ennek az évfordulónak emlékére egy emlékkönyvet ad ki, amelyben való közreműködésre felkéri az intézet jelenlegi és volt professzorait és magántanárait.

c). Üdvözlöttük dr. A. Lang hallei professzort, egyházunk és hallgatóink szíves jó barátját, domprédikátori működésének 40. éves fordulója alkalmából.

d). A jugoszláv királysági református keresztyén egyház, amelynek fiai már régóta intézetünkben tanulnak, új tisztikarát május 2.-án iktatta be hivatalába. Ez alkalommal, személyesen senki sem jelenhetvén meg közlünk, tanári karunk jegyzőkönyvi kivonatban fejezte ki áldáskívánatait az új tisztikar, és különösen Ágoston Sándor püspök és dr. Kurz Henrik főgondnok személyére nézve.

e). Képviseltette magát tanári karunk az *Unitárius Kollégiumnak* két új iskolafelügyelőjét, dr. Gyergyai Árpádot és dr. Gáll Kelemt beiktató ünnepségén, 1934 április 29.-én.

f). Átirattal üdvözlöttük a *pápai református Kollégiumot*, Adásztevelen száműzetéséből való visszatérésének 150 éves jubileumára rendezett ünnepsége alkalmából.

g). Részvétíratot intézett tanári karunk *Biró Áron* ny. lelkész, *Hamar István* budapesti theol. akad. tanár, *Bene István* aldobolyi lelkész, *Szatmári Érsek Elek* szárazajtai lelkész, dr. *Csifó Salamon* unitárius theol. dékán, *Kőbori János* ny. kollégiumi tanár, *Havadtői Mihály* ny. lelkész, dr. *Szöllősy János* egyházkerületi ügyész, kolozsvári leánygimnáziumi gondnok halála alkalmából a hátramaradottakhoz, illetőleg az intézményekhez, testvéri részvétéről biztosítva azokat, akiket Isten sujtoló kezével megismertetett.

9. Az intézet életében előfordult nevezetesebb események. a). Az 1933 november 23.-án tartott egyházkerületi közgyűlés *intézetünk előjáróságának* mandátuma lejárván, újból választotta előjáróságunkat. E választás eredménye gyanánt előjáróságunk részben új tagokkal erősödött. A választás szerint az előjáróság tagjai lettek: *Vásárhelyi János* kolozsvári lelkész, egyházkerületi főjegyző, *Vásárhelyi Boldizsár* kolozsvári lelkész, t. b. esperes, *Kovács László* dési lelkész, esperes; *Hegyi András* körtefáji lelkész és *Kiss Albert* bikfalvi lelkész, esperes; világi tagokul megválasztottak: dr. *Bene Ferenc*, egyh. ker. főgondnok, dr. *Vékás Lajos* rt. vezérigazgató, *Kovács Dezső* ny. koll. igazgató, *Gönczy László* kolozsvári koll. igazgató. Az Előjáróság tagjainak életére és intézetünk érdekében is kifejtendő munkájára Isten gazdag áldását kívánjuk.

b). Sulyos veszteség érte intézetünket szeretett főgondnokának, magyargyerőmonostori *br. Kemény Pálnak*, április hó 15.-én történt elhunytával. Személyiségéről, intézetünk iránta való hálájáról az Értesítő más helyén számolunk be. Az intézet gyászjelentőt adott ki, intézetünk képviselőjében az igazgató és dr. Gönczy Lajos professzor jelentek meg a malomfalvi kastélyban, s vittek koszorút a koporsóra, amely felett Nagy István csitt-szentiváni lelkész hirdette Isten megtartó és vigasztaló üzenetét s amelyet a malomfalvi családi sírkert békességéről és megnyugvásról susogó fái között helyeztek nyugalomra. A temetés napján intézetünkben az előadások szüneteltek, s az egybegyűjtött ifjúság előtt dr. Tavaszy Sándor olvasott bibliát, majd meleg szavakkal méltatta elhunyt főgondnokunk egyéniségét. Eltávozott főgondnokunk arcképét az intézet tanácsstermében helyeztük el.

c). Tanári Karunk képviselőjében dr. Tavaszy Sándor vett részt a február 1—2. napjain Debreczenben tartott *theologiai tanári konferencián*, ahol a magyar református theologiai disciplinának helyzetképe és legközelebbi feladatairól folyt a megbeszélés. A megbeszélésekről dr. Tavaszy Sándor egy módszeres értekezleten számolt be tanári karunk előtt.

d). Itt kell megemlékeznünk arról, hogy intézetünk volt jeles növendéke, *Czirják János*, aki évek óta külföldön tanulmányoz, a bonni Friedrich Wilhelm-egyetem filozófiai fakultásán doktori címet és fokozatot szerzett *Der Sinn der Arbeit* című szociológiai dolgozata alapján. Meleg szívvel kívánunk neki Istentől áldást további munkájára s kívánjuk, hogy külföldön szerzett tanulmányait Anyaszentegyházunk javára fordíthassa.

e). Meglátogatta intézetünket április 16.-án *Karl Buxtorf* bászeli lelkész, aki egyházunk életének és helyzetének tanulmányozására jött közénk. Baseli vendégünk résztvett a diszteremben tartott reggeli précesen, majd megtekintette az intézet helyiségeit, különösen a lakószobákat és a könyvtárat, azután előadást tartott a diszteremben összegyűjtött ifjúság előtt a svájci református egyházak helyzetéről. Az előadást Borbáth Dániel árvaházi lelkész, intézetünk m. tanára tolmácsolta. Délben résztvett az ifjúsággal együtt a közös ebéden a konviktusban, ahol svájci vendégünkön kívül intézetünk gondnoka és a tanári kar tagjai is jelen voltak. Közöttünk való megjelenése, intézetünk élete és munkája iránti szíves megértése újabb bátorítás volt számunkra, amely ismét összekapcsolt bennünket az ő személyében a világ reformátusaival és biztatást adott azok testvéri szeretetéről.

f). Kedves és megható ünnepségben volt része intézetünknek 1934 május 24.-én, mikor a tíz évvel ezelőtt eltávozott hallgatók gyűltek össze *baráti találkozóra*. A találkozón az akkor végzett 21-ből csak 7-en tudtak megjelenni, de bennük változatlanul, sőt megerősödve láttuk az intézetünk iránti szeretet megnyilvánulását, párosulva a lelképásztori hivatásnak e nehéz időkben való komoly és mély felfogásával. Délelőtt précesre gyűltek

össze a találkozó és a tanári kar, amelyet Csekme Ádám tartott, majd névsorolvasás, és a távolmaradottakról szóló beszámolás következett, azután a jelenlevők számoltak be tíz éves munkájukról, nehézségeikről és örömeikről. Olyan volt ez a beszámoló, mint megnyugtató és vigasztaló hazamenekülés az Alma Mater karjaiba, mint erőgyűjtés az újabb, talán nehezebb munkára, amint megnyitlak a szívek és bizonyosságot tettek az akadályokon és nyomoruságokon keresztülvezető Ur áldott hatalmáról. A konviktusban elköltött közös ebéd után Munkaközösségünk kiépítése címén dr. Tavaszy Sándor vezette be a megbeszélést, amely a lelkipásztori munkában való segítségről és közösségről hozott felszínre igen értékes gondolatokat. Az esti áhitat után, amelyet dr. Kecskeméthy István tartott, vacsoránál késő estig voltunk együtt, s úgy éreztük, hogy a közös munka és közös lélek új erőt adott ebből a napból a további munkára.

g). Még egy vendégünk volt, június 9.-én *Seigneur Emil* francia misszionárius személyében, aki Uj-Kalendóniában dolgozik s most szabadságát tölti. Az ifjúságnak a szombat esti préces alkalmával tartott érdekes előadást.

10. Fontosabb felső hatósági leíratok és tanári kari határozatok. a) A mélt. Igazgatótanács 6018—1933. III. sz. leíratával elrendeli, hogy az 1933—34. iskolai évre 15 erdélyi és 5 királyhágómelléki illetőségű hallgató vehető fel.

b) Az előljáróság 54—1933. sz. határozatával a Református Kórház támogatására elhatározta, hogy az intézeti pénztár 20, a tanári kar tagjai 10, az ifjúság 30, összesen 60 napi ápolási napot leköt az intézet számára.

c) A tanári Kar 204—1933. sz. határozatával a mélt. Igazgatótanács-hoz az egyházkerületi közgyűlés elé terjesztésre a liturgia rendezése tárgyában beadott javaslatát a mélt. Igazgatótanács ajánlatára visszavonta azzal, hogy felkéri a mélt. Igazgatótanácsot, hogy hasson oda, hogy a liturgia ügyében jelenleg fennálló zavar megszűnjék.

d) A hallgatók félevesi számbavételére irányuló rendelkezést végrehajtva, a tanári Kar 24—1934. és 130—1934. sz. határozatával figyelmeztette azokat, akiknek előmenetele, vagy magaviselete kívánni valót hagyott hátra, hogy ha magukat meg nem javítják, a következő évre nem vétetnek fel.

Ez évben is tartottunk egy *nevelési és tanulmányi módszerek értekezletet*, ez évben, sajnos a főtiszt. Püspök Urat egyéb elfoglaltsága akadályozta a részvételben. Foglalkozott az értekezlet a múlt értekezleten hozott határozatának végrehajtására vonatkozó jelentéssel, meghallgatta a theol. tanári konferencia lefolyásáról szóló jelentést.

11. Intézeti adminisztráció. Az intézet belső igazgatását az intézet officiumokkal megbízott professzorai végezték. Ebben a munkában a számára kijelölt munkakörben értékes segítséget nyújtott intézetünk háznagya; Bekess Károly, aki az intézet

anyagi és gazdasági ügyeiben hűséges és fáradhatatlan munkásságot végzett. Az igazgatói iroda ügykezelését az igazgató mellett Farkas Jenő szénior és az igazgató mellé beosztott titkár, Hamar Béla IV. éves hallgató végezték. Iktatásra került ez évben összesen június 21-ig 744 ügydarab, melyek mind el is intéztettek. Tanári kari ülés volt 1933 július 1-től 1934 június hó 21-ig 13, előljárósági gyűlés három.

Fegyelem, irodalmi munkásság, oktatás, nevelés.

I. Fegyelem.

1. Az intézet profeszorai között, mint eddig is testvéri viszony állott fenn, mint olyanok között, akikre ugyanazon feladat bízott, akik együtt tusakodnak Isten országa szolgálatában.

2. Az ifjúság fegyelmi állapotára nézve különösen egy súlyosabb fegyelmi esetet kell említenuünk, amelyet a tanári kar az intézetből való eltávolítással büntetett, de az ítéletet felfüggesztette azzal, hogy ha az illető ellen az év folyamán bármely, a legkisebb erkölcsi, vagy a szabályzatba ütköző vétségben kifogás merül fel, a kizárás érvénybe lép. A tanári kar és az ifjúság együttes küzdelmének és imádságának meg volt egyelőre az az áldása, hogy ez a szükség nem merült fel, és reméljük, hogy Isten kegyelme lehetővé teszi, hogy egy reánk bizott lélek megmentesék Isten szolgálatának. Egyéb esetek, amelyek inkább az internátusi élet rendjével való szembekerülésből származtak, az internátusi felügyelő profesor, vagy az igazgató által intéssel, megrovással, dorgálással orvosoltattak s ezeknek az eredménye mindig mutatkozott. A tanári karnak ebben segítségére volt az ifjúság is a maga rendfenntartó intézkedéseivel, amelyeknek ez évben nagyobb sikere volt az ifjúság tagjai között, mint előzőkben. Szükséges, hogy ezekben az időkben, mikor az egész világon a fegyelmezetlenség, önkény és zabolátlanság uralkodik, szükséges, hogy akik Isten Anyaszentegyházának szolgálói, legalább azok legyenek e világban az Isten szerinti rend testvéri szolgálat és fegyelem harcosai. A tanári kar bár a végsőkig igyekszik megmenteni a bűnöst és visszatéríteni a jó útra, de nem hajlandó a legkisebb engedményt sem tenni azokból a törvényekből és előírásokból, amelyeket Isten Igéje alapján a református lelkipásztói hivatásra készülőktől egyházunk megkövetel s igyekszik minden rendelkezésére álló eszközzel arra, hogy akik reá bízottak azokat nemcsak a tiszta tudomány, de a tiszta és szent keresztyén élet gyakorlatában is előbbre vigye.

II. Tanárok irodalmi munkássága.

Dr. Kecskeméthy István. A „Kis Tükör” c. családi lap felelős szerkesztője és kiadója. Jelenleg az Őszövetség fordításán dolgozik. *Kommentár a Márk evangéliumához.* c. műve megjelent.

Dr. Tavasz Sándor. Cikkei és különböző természetű írásai *Az Út*-ban, a *Kiáltó Szó*-ban és a *Pásztortűz*-ben jelentek meg, a következők: *A keresztyénség és a szocializmus* (Megjelent „Az Út” 1934. 1. számában). *A protestántizmus és a világnézet problémája* (*Az Út*, 1933. 4. szám). *A modern ember hite és a Szentlélek valósága.* (Megjelent a *Protestáns Szemle* 1933. 312. és kv. lapjain), *A nemzeti élet és művelődés fő kérdései.* (Megjelent az Erdélyi Múzeum Egyesület sepsiszentgyörgyi vándorgyűlésének Emlékkönyvében). Több cikk a *Kiáltó Szó*-ban.

Dr. Imre Lajos. Megjelentek cikkei és ismertetései *Az Út*, *Kiáltó Szó* és *Pásztortűz* c. lapokban. Önnállóan megjelentek: *Hit és szolgálat.* (Ifjú Erdély kiad. Kolozsvár 1932.) *A falunevelés irányelvei.* (Erd. Tud. Füzetek, Kolozsvár 1933. *A predestináció tana az ígéhirdetésben és nevelésben.* (Theol. Tanulmányok. Debrecen 1933.)

Dr. Gönczy Lajos. Tanulmányai, kisebb cikkei, ismertetései jelentek meg. *Az Út*-, *Kálvinista Világ*-, *Pásztortűz*-, *Református Szemle*- és a *Reformátusok Lapja*-ban. „Az én kicsinyeim” felelős szerkesztője.

Dr. Nagy Géza. Cikkei, tanulmányai a *Ref. Szemlében*, *Az Út*-ban, a *Ref. családban* és az *Ifjú Erdélyben* jelentek meg. Nagyobb tanulmányai: *A háromszéki néplélek az egyháztörténelem tükrében.* (*Ref. Szemle* 1933.) *Multunk megbecsülése.* Traktátus. Hátszeg 1934. *A. Molnar, der ungarische Psalmendichter.* (*Kirchenblatt für die ref. Schweiz* 1934.) *Árva Vay Kata anyai intése és panasza.* (*Ref. Család* 1934.)

Maksay Albert. Cikkeket, tanulmányokat és közleményeket írt a *Református Szemlében*, *Kálvinista Világban*, *Ifjú Erdélyben*, *Református Családban*; szépirodalmi dolgozatai jelentek meg a *Pásztortűzben* és az Erdélyi Helikonban. Szerkeszti a *Református Családot*.

III. Tanulási eredmény.

A) A *kollokviumok eredményéről* az első és második félévben a következő táblázat ad számot:

Évfolyam	I. év		II. év		III. év		IV. év		I-IV év	
	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.
Szemeszter										
Beiratkozott	33	33	29	30	28	28	45	42	135	133
Kollokviumra nem köteleztetett (szabadságolt, rendkv. hallg. külf.)	5	6	1	1	5	5	7	4	18	16
Jeles	7	5	6	2	4	3	3	1	20	11
Jó	10	9	7	7	8	5	12	17	37	38
Elégséges	7	10	8	14	9	4	20	17	44	45
Elégtelen egy tárgyból	1	—	1	—	—	—	1	—	3	—
Elégtelen két tárgyból	1	—	—	—	1	—	—	—	2	—
Nem kollokvált egy tárgyból	2	—	3	1	—	1	—	—	5	2
Nem kollokvált két tárgyból	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—
Nem kollokvált több tárgyból	—	—	1	2	1	—	—	—	2	2
Nem kollokvált egy tárgyból sem	—	3	1	3	—	10	2	3	3	19
Kimaradt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Meghalt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen :	33	33	29	30	28	28	45	42	135	133

Megjegyzés: A II. félévi kollokviumi mulasztások a III. évfolyamon annak tulajdoníthatók, hogy a tanári kar azoknak, akiknek intézeti tartozásai oltak, nem engedélyezte a kollokviumi jegyek indexbe való beírását, addig míg tartozásaikat nem rendezik, s így a tanulmányi kimutatásba sem volt bevezethető.

B) *Vizsgálatok.*

1. *Minősítő vizsgálatok.* Az I. évet végzett hallgatók minősítése céljából a Theol. Szabályzatban megkövetelt vizsgálatotzeptember 28-án tartottuk meg azon hallgatók számára, akik a júniusi vizsgálatra nem állhattak elő. Ekkor vizsgálatra állott 12 új, kiket a másdik évfolyamra felvehetőnek nyilvánított a bizottság.

Az 1933—34. iskolai évben beiratkozott I. éves hallgatók vizsgálatát 1935. június 11-én tartottuk, melyre 28 hallgató közül 23 állott elő, a többi igazoltan marad el a szeptemberi vizsgálatra. A bizottság az előállott 23 hallgatót a II. évfolyamra felvehetőnek minősítette.

2. *Theológiai alapvizsgálatokat* három ízben tartottunk. Javító- és pótalapvizsgálatokat először szeptember 29—30. napjain, amikor is a júniusról igazoltan legnagyobb részét tartozásaik miatt maradt 13 hallgató állott vizsgálatra, és pedig 11 teljes, 2 pedig javítóra. A vizsgálat eredménye gyanánt jelesen vizsgázott 1, ól 2, elégségesen 3, 3 hó múlva tehető javítóvizsgálatra útatított 3, 1 év múlva tehető teljes vizsgáisméltésre útatított 2 s javított 2 hallgató.

A második javító és pótalapvizsgálat 1933. dec. 16-án volt, melyre jelentkezett 4 hallgató, kik közül 1 teljes és 3 javító vizsgálatra. A vizsgálat eredménye gyanánt elégségesen vizsgázott 1 javított 1 és vizsalépett 2 hallgató.

Rendes alapvizsgálatot tartottunk jun. 18—19. napjain, erre jelentkezett 19 hallgató. A vizsgálat eredménye volt, hogy a vizsgálatot jeles eredménnyel állotta meg 3, jó eredménnyel 5, elégséges eredménnyel 3, három hó mulva teendő javítóvizsgálatra utasított 5, javított 2 hallgató.

3. *Theologiai szakvizsgálat* (I. lelkészsképesítő vizsgálat) tartott három ízben.

1933. szeptember 25-én tartott vizsgálatra előállott 24 jelölt, kik közül általános jelessel végzett 1 jóval 7, elégséggel 10, három hó mulva teendő javítóvizsgálatra utasított 3 és javított 3 jelölt.

1933. december 14—15. napjain ismét volt pótló- és javítóvizsgálat, melyen a jelentkezett 4 teljes vizsgálatra és 3 javítóvizsgálatra állott jelölt közül 1 jó, 2 elégséges eredménnyel vizsgázott, 1 három hó mulva teendő javítóvizsgára utasított, 3 pedig javított.

1934. június 14—15. napjain tartott rendes vizsgálatra állott 34 jelölt közül jeles 2, jó 10, elégséges 18, javított 1 jelölt. (A 34-es létszámban még benne van 3 ág. ev. hallgató, akik az evangélikus egyház bizottsága előtt tettek vizsgálatot.)

IV. Órarend és elvégzett anyag az 1933—34. évben.

1. *Ó-szövetségi héber nyelv* I—II. félévben az I-ső évesek számára heti három órában; hétfőn, szerdán és pénteken 10—11-ig. Előadta: *Dr. Kecskeméthy István*. Gen. 1—6 r. 8 v. ig. szövege alapján gyakorlatilag, kíratos grammatica vezérfonal mellett a gyenge gyökű igék, számnevek, a mondatban elemei.

2. *Ó-szövetségi exegézis* I—II. félévben a II—IV. évesek számára heti 3 órán, hétfőn és szerdán 11—12-ig, pénteken 12—1-ig. Előadta: *Dr. Kecskeméthy István*. A Deut. 26 r. 16 v.-től a 34 részig való fejezeteinek fejtegetése grammatikai, irodalom- és vallástörténeti alapon. Kézikönyv: *Dr. Kecskeméthy István*: Kommentár a Deuteronomium befejezéséhez.

3. *Ó-szövetségi irodalom és vallástörténet* I—II. félévben a III—IV évesek számára, heti három órában: hétfőn és szerdán 12—1-ig, pénteken 11—12-ig. Előadta: *Dr. Kecskeméthy István*. I. félévben az Ó-szövetségi irodalomtörténet, a II. félévben Ó-szö-

vetségi vallástörténet. Az ó-szövetségi vallás beállítása a világvalás viszonyába; fejlődésének történeti kimutatása a népies-, prófétai-, papi-, továbbá a perzsa-, és hellén kori zsidó vallás fokozatain a Jézus koráig.

4. *Új-szövetségi görög nyelv* az I—II. félévben az I. évesek számára heti 3 órában: csütörtökön 9—10, pénteken 8—9, és szombaton 10—11. Előadta: *Maksay Albert*. Az új-szövetségi koiné görög nyelv nyelvtana, Márk evang. 1—4 részeinek olvasása kapcsán.

5. *Új-szövetségi exegézis* az I—II. félévben a II. évesek számára heti 3 órában: szerdán és csütörtökön 8—9-ig és szombaton 9—10-ig. Előadta: *Maksay Albert*. I. félévben a Filippibeliekhez, II. félévben Galáciabeliekhez írt levél fordítása és magyarázata.

6. *Új-szövetségi exegézis* az I—II. félévben a III—IV. évesek számára, heti 3 órában: kedden és csütörtökön 12—1-ig, szerdán 9—10-ig. Előadta: *Maksay Albert*. A Rómabeliekhez írt levél olvasása, fordítása és magyarázata.

7. *Új-szövetségi szeminárium* az I—II. félévben heti 1 órán a III—IV. évesek számára, az I. félévben kedden d. u. 5—6-ig, a II. félévben hétfőn reggel 8—9-ig. Előadta: *Maksay Albert*. A Hegyi Beszéd.

8. *A magyar református egyház története* az I—II. félévben az I. évesek számára heti 2 órán: szerdán 12—1 és szombaton 9—10-ig. Előadta: *Dr. Nagy Géza*. A magyar ref. egyház története egészen a legújabb korig.

9. *Egyetemes keresztyénség története* az I—II. félévben a II. éveseknek heti 4 órán: hétfőn 8—9-ig, szerdán és csütörtökön 9—10-ig, szombaton 11—12-ig. Előadta: *Dr. Nagy Géza*. A keresztyénség előállításától az augszburgi vallásbékéig (1555).

10. *A protestántizmus története* az I—II. félévben a III—IV. évesek számára, hétfőn 10—11, csütörtökön 11—12, pénteken 8—9-ig. Előadta: *Dr. Nagy Géza*. Az augszburgi vallásbékétől egészen a legújabb korig (1934).

11. *Az erdélyi szászok egyháztörténete*. (Speciál kollégium) Heti 1 óra minden félévben, szerdán d. u. 5—6-ig, az I—IV. évesek számára. Előadta: *Dr. Nagy Géza*. A beköltözőkdestől (XII. sz.) 1836-ig. Fr. Teutsch: Kirche und Schule der sieb. Sachsen c. művének olvasása és magyarázása.

12. *Hitvallásaink ismertetése* az I. évfolyamnak az I—II. félévben heti két órán hétfőn és pénteken 11—12-ig. Előadta: *Dr. Tavaszy Sándor*. Heidelbergi Káté, II. Helvét hitvallás, Luther Kis Kátéja, Ágostai hitvallás.

13. *Theológiai encyklopédia* az I. éveseknek az I—II. félévben heti órán szerdán 11—12-ig. Előadta: *Dr. Tavaszy Sándor*.

14. *Filozófiai gondolkodás története* az I—II. félévben az I—II. évesek számára heti két órán hétfőn és csütörtökön 12—1-ig. Előadta: *Dr. Tavaszy Sándor*.

15. *Vallásfilozófia* az I—II. félévben a II. évesek számára heti két órán: hétfőn 9—10 és csütörtökön 11—12-ig. Előadta: *Dr. Tavaszy Sándor*.

16. *Theológiai etika* I—II. félévben a III—IV. évesek számára heti 3 órán: kedden 11—12-ig, szerdán és csütörtökön 10—11-ig. Előadta: *Dr. Tavaszy Sándor*.

17. *Szisztematikai-theológiai szeminárium* (dogmatikai kérdések a római katolikus és a görög keleti egyházak dogmatikája köréből) az I—II. félévben a IV. évesek számára heti 2 órán: hétfőn d. u. 4—6-ig. A szemináriumot vezette: *Dr. Tavaszy Sándor*.

18. *A Szentírás tartalmi ismertetése* az I—II. félévben az I. évesek számára heti 3 órán: hétfőn és szerdán 9—10-ig, csütörtökön 11—12-ig. Előadta: *Dr. Imre Lajos*.

19. *Neveléstörténet és neveléstan* az I—II. félévben a II. éveseknek heti 3 órában: hétfőn, szerdán és csütörtökön 10—11-ig. Előadta: *Dr. Imre Lajos*.

20. *Katechetika* az I—II. félévben a III. évesek számára heti 2 órán: hétfőn 8—9-ig és pénteken 9—10-ig. Előadta: *Dr. Imre Lajos*. A vallásos nevelés rendszere.

21. *Poimenika* az I—II félévben a IV. évesek számára heti 2 órán: kedden és pénteken 10—11-ig. Előadta: *Dr. Imre Lajos*. A lelkipozítás és gyülekezeti munka elmélete.

22. *Vallásitanítási gyakorlatok*. Gyakorlati tanítás a ref. elemi iskola III. osztályában a IV. évesek számára az I—II félévben heti 2 órán: csütörtökön 8—10-ig. Vezette: *Dr. Imre Lajos*.

23. *Egyházigazgatási gyakorlatok*. az I—II félévben a IV. évesek számára heti 1 órán, szerdán 8—9-ig. Előadta: *Dr. Imre Lajos*. Az egyházközség életére, igazgatására, a lelkesítő ügyvitelére vonatkozó kötelességek, iratformák ismertetése és gyakorlása.

24. *Pedagógiai szeminárium* az I—II. félévben a II—IV. éves hallgatók számára heti 1 órán, szerdán d. u. 3—4-ig vezette: *Dr. Imre Lajos*. Alapvető művek és személyiségek a magyar nevelés történetéből.

25. *Szónoklati gyakorlatok* az I—II félévben az I. évesek számára heti 2 órán: csütörtökön 10—11-ig és szombaton 11—12-ig. Vezette: *Dr. Gönczy Lajos*.

25. *A lelkipásztor és a társas élet* az I—II félévben az I—II évfolyam számára heti 1 órában: szombaton 12—1-ig. Előadta: *Dr. Gönczy Lajos*.

26. *Vasárnapi iskolai munka* az I—II félévben az I—IV. az I—IV. évesek számára heti 2 órában: szerdán d. u. 6—7-ig és vasárnap d. e. 9—10-ig. Vezette: *Dr. Gönczy Lajos*.

27. *Homiletikai és liturgikai gyakorlatok* az I—II. félévben a II évesek számára heti 2 órán: pénteken 8—10. Vezette: *Dr. Gönczy Lajos*.

28. *Homiletika* az I—II. félévben a II évesek számára heti

2 órában: szerdán 12—1, és szombaton 10—11-ig. Előadta *Dr. Gönczy Lajos*.

29. *Liturgia* az I—II. félévben a III. évesek számára heti 2 órán: kedden 10—11-ig és szerdán 8—9-ig. Előadta *Dr. Gönczy Lajos*.

30. *Homiletikai szeminárium* az I—II félévben a III. évesek számára heti 2 órában: csütörtökön 8—10-ig. Vezette: *Dr. Gönczy Lajos*.

31. *Homiletikai szeminárium* az I—II félévben a IV. évesek számára heti 2 órában: kedden 8—10-ig. Vezette *Dr. Gönczy Lajos*.

32. *Egyházi ének és zene* mindkét félévben mind a négy évfolyamnak, heti 2—2 órában: az 1-ső évnek hétfőn d. u. 3—5-ig, a II. évnek pénteken d. u. 3—5-ig, a III. évnek csütörtökön 3—5-ig, a IV. évnek kedden d. u. 3—5-ig. Tanította: *Nagy Gerő*.

33. *Román nyelv* mindkét félévben, mind a négy évfolyam számára heti 2—2 órában. Az 1-ső évnek csütörtökön d. u. 3—4-ig és pénteken d. e. 12—1-ig, a II. évnek csütörtökön d. u. 5—6-ig és pénteken d. e. 11—15-ig, a III. évnek csütörtökön d. u. 6—7-ig és pénteken d. e. 10—11-ig, a IV. csütörtökön d. u. 4—5-ig és pénteken d. e. 9—10-ig. Előadta: *Dr. Pop Sever*.

34. *Gazdasági tanfolyam* állattenyésztés, méhészet, tejgazdaság, szövetkezet, kertgazdaság stb. mind a négy évfolyam számára 2—2 hetes tanfolyam volt napi 2—2 órában felkért előadókkal. A tanfolyamot: *Török Bálint* E. G. E. igazgató vezette.

35. *Közegészségtan* mindkét félévben heti 2—2 órában. Az I—II évesek számára csütörtökön d. u. 6—7-ig és szombaton d. e. 8—9-ig. A III—IV. évesek számára hétfőn d. e. 9—10-ig és csütörtökön d. u. 5—6-ig. Előadó: *Dr. Koronka István*.

36. *Német nyelv* mind a négy évfolyamnak mindkét félévben heti 2—2 órában: kezdőknek: hétfőn: és pénteken d. u. 6—7-ig, haladóknak: szerdán d. u. 4—5-ig és pénteken d. u. 5—6-ig. Tanította: *Dr. Császár Károly*.

37. *Énekhar* mindkét félévben az I—IV. évesek számára heti 2 órán: hétfőn és szerdán d. u. 2—3-ig. Vezette: *Tárcza Bertalan*.

V. Nevelés.

Az ifjúság intézeti és pedig úgy internátusi, mint azon kívüli nevelése most is gondját képezte intézetünk vezetőségének. Azokon az alkalmakon kívül, melyek arra szolgáltak, hogy ifjúságunk vezetőivel együtt álljon az Isten Igéje hatása és ítélete alatt, aminők a praecések, bibliaórák, akadémiai istentiszteletek stb, gondunkat képezte, az ifjúság együttes életében is indítást adni a keresztyén élet gyakorlására. Ilyen alkalmak voltak az internátusi szobákban tartott esti áhítatok, ahol egy-egy szoba lakói találkoztak esténként az Ige olvasása és imádkozás közben.

Az internátusi felügyelőprofesszoron kívül a tanári kar többi tagjai is gyakran látogatták az internátus lakóit, felhasználva az alkalmat arra, hogy ilyenkor beszéljessenek az ifjúsággal. Az év elején, mint azt az Értesítő más helyén említettük, három konferenciát tartottunk az első évfolyam hallgatóival a Biblia használata, a tanulmányozás és az internátusi együttélés kérdéseiről. Az internátusi felügyelő-professzor és a szénior a künnlakókat is végiglátogatták, felkeresték őket otthonaikban, igyekeztek segítségükre lenni mindenben. A tanárok közül mindenki, akár erre a célra előre kijelölt „Sprechstundék”, akár meg nem szabott idők alkalmával szívesen fogadta és fogadja mindig az ifjúságnak bármely tagját, aki vele kérdéseit, nehézségeit meg akarja beszélni, bár ebben a dologban az ifjúság, talán érthető, de nem menthető tartózkodását még mindig nem tudta legyőzni, viszont a tanárok közül mindenkit, az intézeti és nagyon gyakran a nem intézeti egyéb elfoglaltsága sokszor megakadályoz abban, hogy teljes idejével és osztatlan érdeklődésével álljon csak az ifjúság rendelkezésére. Közös kirándulásokat is felhasználtunk arra, hogy az ifjúsággal közelebbi kapcsolatba kerüljünk s bár úgy érezzük, hogy ez a kapcsolat, a jelen idők nehézségeit és az ifjúság mai elzárkózottságát tekintetbe véve, aránylag elég eleven és közvetlen, tudjuk, hogy sokkal bensőbbnek és sokkal mélyebbnek kellene lennie s törekvésünket képezi, hogy ezt az érintkezést bensőbbé, családiasabbá és melegebbé tegyük. Erre vonatkozólag állandóan újabb és újabb gondolatok és tervek merülnek fel minden évben s a jövő iskolai évre is már rendelkezünk újabb lehetőségekkel, vagy próbákkal.

Tudjuk, hogy a theologiai intézetnek olyannak kellene lennie, melyben tanár és tanítvány igazán a reá bízott feladat, Isten Igéje szolgálata eggyé tevő erejében találkozzék s közöttük a kapcsolatot a Szentlélek Isten kell hogy munkálja, épen ezért bízunk abban, hogy minket és ifjúságunkat mind jobban meg fog ragadni és eggyé fog tenni Isten szolgálata.

VI. Egészségügyi jelentés.

Dr. Koronka István intézeti orvos a következőket jelenti: A theologiai fakultás hallgatóinak egészségi állapota az 1933—34. évben nagyjában az előző évekhez hasonló volt. Összesen 103 megbetegedés történt, ebből 56 volt fekvő beteg, ambuláns rendelkezésen pedig 47 növendék jelentkezett.

A megbetegedések mineműségét mutatja: Influenza 33, tüdőcsúcshurut 15, mandulagyulladás 8, Arcöböl-gennyesedés 2, tüdőgyulladás 1, kimerülési és ideges állapotok 18, idült gyomorhurut, bélhurut 13, féregnyulvány-lob 2, kronikus csalánkiütés 3, aranyér (gyuladásos) 2, furunculosis, tályog 3, kötőhártya-gyulladás (szemen) 3, jégárpa (gyuladásos) 1.

Az itt részletezett kimutatásból 9 esetben történt műtéti beavatkozás éspedig: 2 vakbél kiírtás, 2 mandula eltávolítás, 2 arcóból (Highmorüreg) műtét, 1 aranyérkiírtás, 1 szemizomrövidítés és végül 1 jégárpa operáció.

Röntgen-vizsgálat 12 hallgatónál végeztetett, 10 alkalommal a tüdőök, 2 esetben pedig gyomor panaszok okából. A műtétek egyrészét úgyszintén a rádiológiai vizsgálatokat a Ref. Kórház eszközölte jelentős kedvezmények mellett.

Szabadságoltak száma 11, nagyobbbrészt tüdőcsúcshurut és ideges kimerültség miatt.

Egészségi vonatkozásban említésre méltó nyereség a betegszoba mellékhelyiségekkel való kibővítése. Ennek előnyeit szembetűnően észleltük úgy a higiene, mint a betegek elkülönítése és kiemelése szempontjából.

Az intézeti étkezde jó és bőséges táplálékot, nyújtott diétás rendeléseknél pontos és szivélyes kiszolgálást biztosított.

VII. Jelentés a pályatételekről és jutalmakról.

Az 1933—34. isk. évre kitűzött pályatételekről és jutalmakról a következőket jelentjük:

1. A **héber nyelvből** az első évesek számára nyílt versenyen a legjobb előhaladást tanusítónak kitűzetett a gr. Teleki alapítványól 64 lei, amelyet a tanári kar 500 leire egészített ki. A verseny anyaga volt az *elsőévi anyag és a 104. Zsoltár*.

A versenyre jelentkezett két hallgató, akiknek a t. kar. a kétszeresére kiegészítve ad ki 500—500 leit: *Tavaszy Mária* és *Torró Sarolta* I. éves hallgatóknak.

2. **Tudományos pályatétel** a Szász Domokos és gr. Teleky-alapok összevont kamataiból ezuttal a gyakorlati theológiából. Kitűzetett következő tétel: *A román ortodox egyház igehirdetése*. A t. kar 600 lejre egészíti ki.

Pályamű nem érkezett.

3. **Az újtestamentomi theológiából** tudományos pályatétel, a fennmaradt pályadíjak terhére 600 lei. Kitűzetett: *Pál apostol Görögországban*.

Beérkezett egy pályamű „*Mert nem beszédben áll az Istennek országa, hanem erőben*” jeligével, melyről a szaktanár a következő bírálatot adta:

A dolgozat az akkori Görögország kortörténeti és a hellénizmus művelődéstörténeti ismertetésével kezdődik, aztán Pál apostol misszionáriusi személyiségének színes és megkapó, de theológiailag nem éppen szilárd (az egész dolgozaton végigvonul a „Jézus élmény”) megrajzolása után sorra ismerteti a második térítői út folyamán Filippiben, Thesszalonikában, Bereában, Athénben és Korintusban kifejtett apostoli munkát s annak eredményeit. Itt

azonban vége is szakad. Mindaz, amit elmond, helytállóan és formailag is jól van megírva, bár a történetyszerűsége igyekvő módszeres dolgozásnak még bőven lett volna tere. Ez azonban kisebb hiba ahhoz viszonyítva, hogy ha már az író az események idői egymásutánjához kapcsolta közölni valóit, akkor nem lett volna szabad teljességgel elhagynia Pálnak a harmadik tértírói út rendjén tett görögországi látogatását és korinthusi tartózkodását. E hiány folytán a dolgozat befejezetlen, csak félig kész.

A kifogásolt fogyatkozások mellett is noha a 600 lejes jutalomra nem ajánlhatom, 400 lej szorgalmi díjra mindenesetre érdemesnek találom. Nyerte: *Morvai Pál* III. éves hallgató.

4. **A gyakorlati teológiából** a) *legjobb homiletikai szeminariumi dolgozat* írójának és előadójának a Nagy Péter- és gr. Teleki-alapból 70 lei, amit a tanári kar 500 lejre egészít ki.

A szaktanár véleményezése alapján nyerte: *Geréb Pál* IV. éves hallgató.

b) *Egyházi beszéd* Péld 30: 5—6 alapján. A Molnár Albert-alapból 40 lej, melyet a tanári kar 300 lejre egészít ki. Beérkezett egy dolgozat, melyre a szaktanár a következő bírálatot terjesztette elő:

A „*Kire figyeljek, kit hallgassak?*” jelligéjű és című predikáció alaphibája, hogy nem a textusról, hanem az Igével távoli kapcsolatban levő témáról beszél és a textus üzenetét épen csak érinti. Az Isten teljes beszédéhez, amely igen tiszta és paizsa a hozzáfolyamodónak, ne tégy, hogy hazug ne légy és meg ne feddjen téged — ezt mondja félreérthetetlenül a textus, a szerző pedig arról panaszkodik, hogy mi, akiknek életünk legfontosabb kérdése: *kire figyeljek, ki legyen az én tanítóm?* — mindenkire hallgatunk, más emberek és a magunk bölcselkedésére, csak Istenre nem, mert Isten nem élő hatalom a mi számunkra. Ebből szükségképen következik, hogy a textust elejti. Másik hibája az, hogy a saját témája mellett sem marad meg végig. A predikáció vége felé egy az amerikai prairie tüzekről és az azoktól való menekülés módjáról szóló szemléltetés kapcsán átcsap egy másik, az előbbivel nagyon vékony és alig észrevehető szálal összekapcsolt gondolatba: az Isten haragja tüzeben égő világban a pusztulástól csak a Szentlélek tüze tud minket megszabadítani. És mi ahelyett, hogy megragadnók a menekülés egyetlen lehetőségét, csak panaszkodunk. Formailag hibája, hogy az anyagot nem rendezte el. Egyetlen jó oldala, hogy mindvégig igyekszik szemléletes és közvetlen lenni. De ez az egy erénye nem elegendő arra, hogy hibáit elfedezze.

Jutalmazásra nem ajánlom.

c) *Prédikáció műfordítás* németből (az eredeti benyújtásával) a Nagy Péter alapból 88 Lei, kiegészítve 300 Leire. Beérkezett egy pályamunka, amelyről a szaktanár a következő bírálatot terjesztette elő:

A „*Gyógyíts meg engem Uram, hogy meggyógyuljak*” jeligéjű pályamunka K. Barth és E. Thurneysen: Komm Schöpfer Geist című predikációs kötetéből a „Mach' mich reines Herzen” című Máté 5. 8. v. alapuló beszéd fordítása. A fordító sok igyekezettel küzd a kétségkívül nehéz feladattal. Általában véges-végig érzik a fordításon, hogy nyelvtudása és fordítói készsége nem elegendő a nehéz szöveg hibátlan visszaadására. Néhol nem adja vissza pontosan és világosan, sőt az is megesik, hogy félreérti a szöveget. Ennek dacára munkája nemcsak jó igyekezetről, hanem bizonyos fordítói készségről is tanuskodik. Különösen a predikáció első harmada egy pár pontatlanságtól eltekintve, elég jól sikerült.

Ajánlom, hogy a pályadij szorgalomdíjként adassék ki a fordítónak.

A jeligés levél felbontatván, a 300 lei pályázónak: *Gudor Lajos* III. éves hallgatónak kiadatik.

d) *Évzáró ima*, jutalma a Hory-alapból 45 lei, 300 leire kiegészítve. Beérkezett két pályamunka: egyik „*Áldott az Isten*”, másik „*Legyen meg a Te akaratod*” jeligével. A szaktanár bírálata a következő:

Általánosságban mind a kettő felöleli azt az anyagot, ami az évzáró imákban helyet szokott foglalni. Abban is hasonlítanak egymáshoz, hogy mind a kettőnek vannak formai hibái: stílusuk, gondolatfűzésük nem kifogástalan. Mégis az „*Áldott az Isten*” jeligéjű inkább megüti a mértéket. Logikusabb a gondolatmenete, kevesebb benne az üres általánosság. Látszik rajta, hogy végig gondolta az esztendő történetét. Ha fogalmazásában, felépítésében nem is hibátlan, némi átdolgozás után alkalmas lesz az elmondásra.

A másik pályamunkában több a sablon, az üres általánosság. Továbbá annyira rapszódikus, sőt logikátlan, annyira következtelenül halmozza egymásra hálaadása tárgyait, hogy emiatt elmondásra még átdolgozás után sem lenne alkalmas.

Jutalmazásra és átdolgozás után elmondásra az „*Áldott az Isten*” jeligéjű pályamunkát ajánlom.

A jeligés levél felbontatván, 300 lej jutalmat *Kosztai István* III. éves hallgató nyerte azzal, hogy a szaktanár útmutatása alapján átdolgozott imádságot az évzáró ünnepélyen mondja el.

5. **Az egyházjogból**, a Bartók-alapból 160 lej, kiegészítve 500 lejre. Tárgy: *A magyar ref. egyházak új törvényalkotása*.

Pályamű nem érkezett.

6. **A legjobb harmoniumjátészónak** nyílt versenyen a Szász Domokos-alapból 160 lej, kiegészítve 300 lejre.

Versenyre jelentkezett egy hallgató, akinek készültségét a kiküldött bizottság jelentése alapján a t. kar kiválónak találván, neki a díjat *dicsérettel* kiadta: *Gagyai Dénes* III. éves hallgató.

7. **Kerekes András** zilahi ny. vallásstanár adománya 200 lei az általa kitűzött következő tételre: *Az erdélyi református*

egyház főleg iskolai összeköttetései a svájci református egyházzal kezdettől napjainkig.

Pályamű nem érkezett.

8. **Máthé Elek** sóváradai lelkész adománya 1000 lej, az általa kitűzött következő tételre: *Mott János méltatása az evangéliumi világmiszió szempontjából.*

Beérkezett egy pályamű Zsid. 11 : 16. a) jeligével, amelyről a szaktanár a következő bírálatot terjesztette elő:

Szerző a feladatot két részre osztja. Szól először általában a missziói munkáról, másodsor Mott Jánosnak ebben való szerepéről. Az első rész sok, lelkeshangú elmélkedéssel körül írt rajza a misszióknak, anélkül, hogy ennek lényegét, módszerét, két fő alakját (bel- és kül-m.) fejlődését tisztázná. A Mott Jánosról szóló rész épilyen vázlatos, fellengős. Sokhelyt egyszerűen másolja a dr. Ravasz ismeretes jellemzését. Panasza a források hiánya miatt nem indokolt, hiszen Mott Jánosnak több munkája le van fordítva magyarra s ezek nálunk is megtalálhatók. A missziói, speciálisan pedig az ifjúsági munka fejlődéséről nálunk is vannak ismertetések, többek közt a könyvtári olvasóteremben feltalálható Forgács Gy. féle parochiális kötetben is. Egy ilyen szép tétel a kitűzött tekintélyes pályadíjjal több utánjárást, elmélyedést és munkát érdemelne meg. Jutalmazásra nem ajánlom.

9., **Dr. Müllerné, Dosa Lily** úrnő adománya 500 lej, az általa kitűzött következő tételre: *Hogyan viselkedjék a theológus a társas életben?*

Beérkezett két pályamunka, az egyik 457/1934. ig. sz. alatt iktatva, „*Altiora quaero*” jeligével, a másik 460/1934. ig. szám alatt iktatva, „*Legyetek erősek az Úrban és az ő hatalmas erejében*” jeligével. Bírálatuk a következő:

1.) Az „*Altiora queoro*” jeligéjű dolgozat egy általános bevezetés után, melyben az ember társaslény voltát s az ebből következő szociális és társadalmi szempontokat fejtegeti, részletes és a társasélet egyes adott helyzeteire vonatkozó felsorolásban mondja el, hogy szerinte mit kíván a jó modor, az udvariasság és a saját hivatásának méltósága a theológustól. Sok ügyességgel mutat rá a theológus diákkal a társadalmi forgolódás közben előfordulható félszepségekre és faragatlanságokra s azt a benyomást kelti az olvasóban, hogy aki ezt a dolgozatot készítette, kinos óvatossággal ügyel, nehogy valahol megszegje a modor és illem szabályait. Nagy hibája, hogy stílusa pongyola, szempontjai pedig sok helyen nagyfokú naivságot árulnak el. 2., A „*Legyetek erősek az Úrban*” jeligéjű pályamunka elvi szempontok szerint igyekszik taglalni a kérdést, de az elvi beállítottság dacára is reálisabban látja az életet, mint a másik dolgozat írója, mert míg amaz a társaság, a bál, a színház, az estély stb. eseteit sorolja fel s csak mellékmondatokban tér ki a keserű mindennapiságra, emez mindjárt abból indul ki, hogy mások a város és mások a falu társadalmi adottságai. Igaz, hogy viszont ezeket az adottsá-

gokat nem csupán a theologus diákra, hanem inkább a kész lelkipásztorra való tekintettel elemzi, amivel részben eltér a kiirt pályatétel intencióitól. Szociális érzéke és hivatási öntudata pótolja azt a hiányt, amit a gyakorlati eshetőségek tárgyalása közben elfelejt, vagy elmulaszt.

Voltaképen egyik pályamunka se felel meg teljes mértékben a követelményeknek. Ennek leszögzése mellett azonban mégis megállapítható, hogy a „*Legyetek erősek az Urban*” jeligéjű dolgozat valamivel jobb a másiknál.

A Tanári Kar a pályadíjat megosztotta s így a pályázók közül 300 leit nyert *Dávid György* III. éves, 200 leit *Fábián György* II. éves hallgató.

10. **Dr. Tavaszy Sándor** theol. professzor adománya 500 lei, az általa kitűzött következő tételre: Geleji Katona István theológiája a Titkok titka c. műve alapján.

Beérkezett egy pályamű I. Tim. 3:16 jelige alatt, melyről a szaktanár véleménye a következő:

Szerző nagy gonddal dolgozza fel Geleji Katona István egész theologiai gondolkozását. Alapul veszi az én dogmatikai rendszerem kategoriáit s annak a menetét követve részletezi Geleji egyes tanításait. Nagy ereje a dolgozatnak, hogy a részletekben nem vész el, hanem állandóan szemmel tartja a Geleji egész gondolkozását, annak alapelveit, intencióit és sajátos biblikus-reformátori szellemét. Nagyon sok helyen különösen meglepő az a tudományos gondosság, amellyel egyes kérdések exegetikai, dogmatörténeti vonatkozásainak utána jár. Otthonosan mozog a dogmatika területén, nagy rokonszenvvel és meleg érdeklődéssel fordul dogmatörténeti problémákhoz.

A dolgozat ugyan sok kérdésben, különösen a rendszerezésében, modernizálja Gelejit a tárgyilagosság rovására. Ezt érezni lehet különösen a kifejezéseiben, amennyiben Gelejit ismertetően a reformátori theológia kifejezéseit használja. Azonban ezt is úgy végzi, hogy azért nem magyaráz bele tartalmilag mást a Geleji tanításaiba. A dolgozat általában túlhaladja egy theologiai hallgató átlagos theologiai érdeklődését és készültségét. Ha volna közöttünk élő protestáns irodalmi társaság, úgy a szerző megérdemelné, hogy egyenes megbízást adjon neki Geleji egész theologiai gondolkozásának a feldolgozására.

A pályadíjra kiválóan érdemes, sőt azonfelül dicséretet és elismerést érdemel. A jeligés levél felbontatván, a pályadíjat nyerte *Horváth István* III. éves hallgató.

11. **Egyház történetből:** Dr. Mac Intosh skót moderátor által adományozott 2000 lei a következő pályatétel kítűzésére fordítottat: *W. Perkins hatása a magyar református theológiára.*

Beérkezett egy pályamű „Pietista” jeligével, amelyről a szaktanár a következő bírálatot terjeszti be:

A théma célja az volt, hogy a XVII. sz. beli magyar ref. theol. irodalom egyik külföldi gyökerére rámutasson, illetve

ennek itteni eredményeit tisztázza. Perkins orthodox-pietista személyisége és gondolkozása erre ép olyan alkalmas, mint a Paracusé vagy az Amesiusé. A téma megoldásának súlyos akadálya az, hogy sem egy jó külföldi prot. theologiai történetünk — magyar fordításban — nincs, sem a mi tanfejlődésünk még — egyes monográfiáktól eltekintve — nincs feldolgozva. A pályamunka írója, tehát úgyszólván Ritschl Ottó németnyelvű dogmatörténelmére, Lang Agoston P. monográfiájára és P. magyar nyelven megjelent 5 munkájának áttanulmányozására volt utalva. E műveket, amint látom tanulmányozta is, bár a Ritschl által megrajzolt dogmatörténelmi *fejlődést*, talán a német nyelv nem tudása miatt, nem tudta végigkísérni s abban P. helyét az egyetemes ref. tanfejlődésben kijelölni. Amit azonban róla mond; hogy t. i. a skolasticizmus vizein evez (12 l.), másfelől hogy határozottan a későbbi pietizmus jellegzetes vonásai (14—20 l.) néha feltalálhatók, helyes. Szerettem volna kihangsúlyozva látni P. *theodiceai* érdeklődését és fáradozását. E tekintetben ő sajátos helyet foglal el kortársai közt.

Művei közül legbővebben az Aranylánc (Armilla Aurea) és a Lelkiismeret Akadályairól címűeket ismerteti, míg egy építő tartalmú dialogusából érdekes részeket közöl. Sajnosan nélkülözük híres polemikus művének a Katholikus reformátusnak *részletes* ismertetését, pedig ennek magyar fordítása éppen Pázmány Kalauzának, támadó műveinek megcáfolására jelent meg. Angliában pedig nagy szerepe volt abban, hogy a r. katolicizmussal kacérkodó protestánizmust öntudatosá tette. Két, szintén magyarra fordított építő és vigasztaló könyvét (Az ember életének boldogul való igazgatásának módjáról és Patika, szerszámos Bolt) szintén ismertethette volna, hiszen ha ezekben nincs is új az előzők mellett, mégis a szempont, a cél új színezetet ad gondolatainak.

Az egész dolgozathból hiányzik az összefoglaló rendszerezés. Ezt úgy P. theológiájára, mint hatására vonatkozólag (magyar puritánus-pietista törekvések rajza) elmúlasztotta s így a mű megmarad a forrástanulmányozás szerény keretei közt. Mivel azonban e téren is fáradságos úttörő munkát végzett, szorgalomdíjra ajánlom.

A tanári kar a kitzüött pályadíj felét, 1000 leit a jeligés levélben feltüntetett *Hamar Béla* IV. éves hallgatónak kiadni rendelte.

12. **Jutalmak** : a.) A *Zwingli alapból jeles tanuló*nak 50 lei, amelyet a tanári kar 500 leire egészít ki, nyerte : *Gudor Lajos* III. éves hallgató.

b.) A *gr. Teleky alapból* 24—24 lei a *két legszorgalmasabb diáknak*, a tanári kar által 500—500 leire kiegészítve, nyerték : *Krizbai Miklós* II. éves és *Mester István* IV. éves hallgatók.

c.) *Könyvjutalmat* nyertek, az Erdélyi Szépművészeti Céh, E.

Stickelberger, dr. Kristóf György, Vásárhelyi Boldizsár, dr. Gönczy Lajos és Maksay Albert adományából a következők: Balaskó Vilmos, Békássy Zoltán, Csia Kálmán, Kelemen István, Nagy István, Nagy Lajos, Opfermann Ernő, Puskás Bajkó István, Sárközi Endre, Tőkés István, Tavaszgy Mária, Torró Sarolta, Juhász István, Papp László, Demeter Éva, B. Bányai Ferenc és Kárász József.

13. A dávidházi **Bekess Károly**-alpból az iratterjesztés terén eredményes munkásság kifejtéséért 500—500 lei jutalmat nyertek: *Járy Árpád* és *Virágh Lajos* II. éves hallgatók.

14. **Ugron István**-alap kamatai az idegen modern nyelvekben legjobb előhaladást tanúsítónak, ez összegből 400 leit nyert *Tavaszgy Mária* I. éves hallgató.

15. A **Killyén Sándor**-alap kamatait 4000 leit a tanári kar két külföldre készülő kiváló tanuló külföldi tanulmányozási segélyére óhajtván fordítani, ez alpból 2000—2000 leit kaptak *Geréb Pál* és *Mester István* IV. éves hallgatók, azzal, hogy ezt az összeget külföldre menetelük előtt az intézet pénztárából felvehetik.

16. A **nyári munkaprogramm elvégzéséért** a tanári kar a szenior javaslata alapján a következő hallgatókat jutalmazta:

Pénzjutalomban részesültek: Dávid Endre II. é. 500 lei, Dávid György III. é. 300 lei, Horváth István III. éves 200 lei Gyárás Lajos IV. éves 500 lei.

Könyvjutalmat kaptak: Juhász István, Papp László, Hegyi István, Demeter Éva II. éves, Gudor Lajos, b. Bányai Ferencz III. éves, Kovács Gyula, Kocsis Sámuel IV. éves hallgatók.

Dicséretben részesültek: László Margit, Kincses Zoltán, Szilágyi János, Kárász József, Nagy József, Juhos László, Jári Árpád, Jenei Sándor, Bak Sándor, Farkas Sándor, Jakab Zsigmond, Deák Lajos, Virágh Lajos, Bibó Lajos, Krizsbai Miklós II. éves. Müller Béla, Papp Imre, Szilágyi Ilona, Gagyi Dénes III. éves Szalay Kálmán, Bójtke Kálmán, Farkas Károly, Kerekes János, Fekete Rezső, Berekméry József IV. éves hallgatók.

III.

Függelék.

A hallgatók névsora az 1933/34. iskolai évben.

I. év.

Balaskó Vilmos khm.	Nagy István
Bántó Bálint khm.	Nagy Lajos
Bányai Béla	20. Opfermann Ernő ág. h. ev.
Bereczky Klára	Pukás Bajkó István
5. Békássy Zoltán jug.	Rapp Károly ág. h. ev.
Biró Ferencz	Sárközy Endre
Csía Kálmán	Sipos Mihály jug.
Fábián György khm.	25. Székely Viktor
(II. f. évben II. éves)	Tavaszy Mária
Genda János khm.	Torró Sarolta
10. Horváth István	Tőkés István
Horváth János khm.	Heming Hermann ág. h. ev. n.
Kelemen István	30. Klockner Gertrud ág. h. ev. n.
Kiss Ferencz	Philippi Kurt ág. h. ev. német
Kónya László	Umberath Vilmos ág. h. ev. n.
15. Kovács István	Wallner Oszkár ág. h. ev. n.
Kulcsár Ernő khm.	Fleischer Mihály (II. f. évben)
Martonossy György	35. Török Győző (II. éves is)
	Szilágyi József tj. (II. éves is)

II. év.

Bak Sándor	✓ Fábián György khm.
Bibó Lajos	(I. f. évben I. éves)
Czirják József khm.	10. Fülöp Lajos
Dávid Endre	Hegyi István
5. Deák Lajos	Jakab Zsigmond
Demeter Éva	Jári Árpád
Dónáth László khm.	Jenei Sándor
Farkas Sándor	15. Juhász István

- Juhos László khm.
 Kárász József m. o.-i.
 Kárpáthi Emil ág. h. ev.
 Kincses Zoltán jug.
 20. Krizsbai Miklós
 László Margit khm.
 Miszlay János khm. (szab.-on)
 Nagy József
- Papp László khm.
 25. Récsey Ádám khm.
 Simonyi Béla jug.
 Szilágyi János
 Szilágyi József tj. (I. éves is)
 Török Győző csehszl.
 (I. éves is)
 30. Virágh Lajos khm.

III. év.

- B. Bányai Ferencz
 K. Bányai Ferencz
 Bodroghi János tj. (szab.-on)
 Csekme István
 5. Dávid György
 Eszenyei Béla khm.
 Farkas György
 Ferenc Árpád
 Gagyi Dénes
 10. Gudor Lajos
 Horváth István khm.
 Kесе Jenő
 Koszta István
 Lippai József khm.
15. Morvay Pál külf.
 Muzsnai László
 Müller Béla
 Nagy Miklós
 Nóbik József khm.
 20. Papp Imre khm.
 Röhrig Gottfried jug. külf.
 Silay István
 Szabó Sándor külf.
 Szász Tibor
 25. Szilágyi Ilona
 Tóth Bálint
 Tóth Imre
 Weitmann Heinrich jug. külf.
 Szigeti József (IV. éves is)

IV. éves.

- Antal Ferencz
 Balla Zoltán
 Baksa Árpád külf. jug.
 Barabás Benedek
 5. Berekméry József
 Bőjthe Kálmán
 Buthy Sándor khm.
 Czira László
 Doboly István
 10. Dósa Albert
 Erdélyi Gyula tj. szab.-on
 Farkas Károly
 Fekete Rezső khm.
 Geréb Pál
 15. Gyárfás Lajos
 Gyenge Áron
 Grosz János ág. h. ev. rendkiv.
 (csak I. f. évben)
- Hamar Béla
 Hegyi János
 20. Jánossy Zoltán (I. f. évben vég.)
 Kerekes János ág. h. ev.
 Kern Dániel jug. külf.
 Kocsis Sámuel
 Kovács Gyula
 25. Kovács Zoltán tj. szab.-on
 Lengyel László (I. f. évben vég.)
 Magyar Miklós
 Mester István
 Nagy Ferencz tj.
 30. Nagy Endre
 Nagy János
 Orbán Magda
 Pajzos Bálint khm. tj.
 Pataky Pál
 35. Sinka Józef

Szalay Kálmán ág. h. ev. m. o.-i	Szűcs János khm.
Szabó Géza Delly ág. h. év.	Teleky Ádám gr.
szab.-on	Tőkés Béla külf.
Szabó Géza mérai	Török Lajos
Sipos Kálmán	45. Vajda Domokos
40. Szigeti József (III. éves is)	

Az Ifjúsági Egyesület évről-évről az 1933—34. iskolai évről.

Főtiszteletű és Méltóságos Püspök Ur, Méltóságos Elöljáróság, Nagytiszteletű Tanári Kar, Tiszteletes Ifjúság, Mélyen tisztelt közönség.

Az idők egyre súlyosbodnak és komorabbá válnak feltűntünk s ifjúságunk, ha látszólag az iskola falain belül nincs is annyira kitéve a közeledő vihar mindent megpróbáló és megtépázó szelének, mégis közvetve vagy közvetlen a saját existenciájában is időről időre keserűbben tapasztalja, hogy az egyre növekedő nehézségekkel szemben nem tud saját lábán megállni s kénytelen, mint a nyáj a vihar elől összehúzódnani és az egymás ereje által megszorozott egységben keresni azokat a módokat és formákat, melyekben a közösség élete lehetővé válik, anyagi érdekei segítséget nyernek s tanulmányi előhaladása biztonságosabbá lesz.

Ifjúsági életünk és ifjúsági munkánk ez évben a nagyobb összetartás jegyében folyt le.

Egyetemesebb értékű ügyeit, mint a legnagyobb hatáskörrel felruházott fórumok a közgyűlések és presbiteri gyűlések intézték. Ez év folyamán 5 közgyűlést és 14 presbiteri gyűlést tartottunk.

Az egyes munkakörök elvégzésére Egyesületünknek külön választott vagy kinevezett tisztviselői voltak s ezek jelentése nyomán a következő munkákról számolhatok be:

Az önképzőkör, — mely az ifjúság tudományos önképzését volt hivatva szolgálni — első félévben egy nyilvános diszkyűlést tartott, szép és nivós műsorral. Sajnos ez egyszeri szerepléssel be is fejezte mindjárt a kezdetén az évi munkáját. Az elnökség által kitzított pályatételekre munkák nem érkeztek be s mivel a tisztikarban is változások, majd húzamosabb ideig hiányok voltak, második félévben ifjúságunk életében csak névleges szerepe volt. Vagyona 1061.75 lej, mely az egyesületi pénztárnál van letétben. A kör jövő munkájára hozott új szabályrendeletek és új program, továbbá az ifjúság egyre növekvő érdeklődése a kör jövő évi munkáját többet ígérővé teszik.

Az ének és zeneegyesület, bár útjába sok akadály gördült, ebben az évben sem maradt mögötte az elmúlt éveknek és elég értékes munkát fejtett ki a dalkultúra fejlesztése érdekében. Vezetését ez évben is Tárca Beralan tanár úr vállalta. Első félévben a tisztikarában beállott hiányok miatt s második félévben a Segesvárra tervezett országos versenyen való készülődése miatt önálló estélyt nem rendezett. Nyilvános estélyen 5 alkalommal szerepelt. Vagyona 6975 lej.

Önsegélyző pénztárunk ez évben is folytatta munkáját s dicséretére válik, hogy a takarékos pénzkezelés által ahol komoly szükség volt, ott mindig kész volt a segítséggel s az egész év folyamán fizetéképes állapotban tudtuk tartani. Bevételünk a legáció százalékból és tagsági díjakból összesen 17690 lej volt. Kinnt levő tartozásokból befolyt 18789 lej, tehát az egész évi bevétel 42.710 — és segélyt 11.095 lej értékéig adtunk. A pénztárban jelenleg 30.087 lei készpénz van.

Az ifjúsági pénztár ismét egy önálló pénzügyi szerve az Egyesületnek s hivatása, hogy a kurzusok előállítását finanszírozza s az egyesület személyi, vagy egyetemes érdekű kiadásait fedezze. Évi forgalma 52.850 lejt tesz ki. Vagyona a tavalyihoz képest 7916 lejjel gyarapodott s így jelenlegi vagyona 69.627 lejt tesz ki.

Egyesületünk egyik legáldottabb munkaköre a betegsegélyzés volt, sajnos a tanév utolsó havában, mivel a pénze kifogyott, működését beszüntettük. Házipatika fenntartásával és azzal, hogy a receptek árának 50%-át fedezte az ifjúság keresztyéni sáfárkodásáról tett bizonyosságot. Ez évi bevétele az 50 lejes tagsági díjakból 7631 lej volt s kiadása szintén megfelel ennek az összegnek. Itt kell megemlítenem, hogy az önsegélyző pénztár terhére 30 kezelési napot fizettünk ki a Református Kórházban s ebből három megoperált testvérünk kórházi költségeinek felét fedeztük.

Ifjúsági könyvtárunk jelen pillanatban átszervezés alatt áll — s ha munkája az évközben nem is szünetelt, amennyiben mindig az ifjúság rendelkezésére állott — jelen pillanatban a könyvtár állapotáról pontos képet adni nem tudok. Az évről közzététel határozata és a könyvtáros személye azonban garancia arra, hogy a könyvtár rendbehozatala után jövő évben be tudja tölteni pontosan azt a hivatást, ami az ifjúság kultúréletében reá vár,

Olvásó körünkben 7 drb. napilap, 13 drb. heti lap és 40 drb. egyházi és irodalmi folyóirat állott folyton az ifjúság rendelkezésére.

Karácsonyi kollokviumok után megtartottuk a szokásos teológus konferenciát is, amelyen 3 budapesti teológus testvérünket láttuk vendégül. Egyébként az egész év folyamán fenntartottuk a Magyarországi Református Teológus szövetséggel a kapcsolatot, sőt a június 22-től 26-ig tartandó kon-

ferenciájukra két kolozsvári theológust ki is küldtünk, kiknek az útiköltséghez 1000—1000 lej segéllyel illetve kölcsönrel járultunk hozzá önszegélyző pénztárunkból.

Az ifjúsági életnek belső rendjét nem zavarta meg semmiféle súlyosabb természetű kilengés s a könnyebb természetű fegyelmi ügyeket a presbiterium saját kebelében elintézte. Becsületbirósági ülésre egyetlen egyszer sem volt szükség. Mivel a régi szabályzatban a fegyelmező hatalom nem volt eléggé kidomborítva, egy külön bizottság az egész alapszabályzatot átdolgozta s mivel az új alapszabályzatban a fegyelmi szempontok jobban kidomborodnak s az egyes tisztviselők hatásköre is precízebben fel van tüntetve, Isten segédelméből remény van arra, hogy a jövő évek ez új szabályzat alapján szebb munkát fognak felmutatni.

Munkánkban nem hagytuk tehát el a régi csapásokat, de újakat is vágunk. Mikor tehát megbecsültük a mult hagyományait, ugyanakkor utat is készítettünk az utánnunk jövőknek. Fegyverünk az imádság volt s míg Isten segítségét kértük minden lépésünkre, igyekeztünk figyelni is az Ő szavaira. Tudom, hogy sokszor eltértünk az akaratától, tudom, hogy gyengeségünk lépten nyomon előtűnt, de bizom az Ő mindenhatóságában, hogy ez által Ő még a mi gyengeségünket is fel tudja használni dicsőségének növelésére. Ezzel a reménységgel fejezem be az 1933—34. iskolai évi munkánkról szóló jelentésemet.

Gyárfás Lajos
egyesületi elnök.

A Kolozsvári Főiskolás Ifjúsági Keresztyén Egyesület évvégi jelentése az 1933—34. tanévről.

Az Ifjúsági Keresztyén Egyesület történetében a főiskolás I. K. E. 1933/34. tanévben egy új korszakot nyitott meg. Ezt a korszakot nyugodtan nevezhetnők a cselekvés korszakának. Mert az I. K. E. eddigi életében is cselekvésekkel találkoztunk, de ez az év minden eddigit felülmul abban a formájában, ahogy ma, egy esztendő után látjuk. Munkabeosztások, biztatások, sokkal nagyobb nekilendülések jellemzik ezt az évet úgy, hogy ez az ifjúság szinte utolsó erőmegfeszítéssel próbált segíteni önmagán és a könnyező világon. Az év kezdetén az egyesület minden tagja munkára jelentkezett s buzgólkodott; öröm volt nézni azt a szíves vállalkozást, ahogy az ifjúság zöme nekilendül a munkának.

A tanév kezdetén 159 református főiskolást toboroztunk össze, régi és új tagokat és azzal kezdtük a munkát, hogy új munkabeosztást állítottunk össze „Minden rendes I. K. E. tag

dolgozik" jelszóval. Munkatervünk nagy szabású volt jelöl annak, hogy a főiskolás I. K. E. kezd kinőni a jelentéktelen egyesületesség kereteiből. A *munkaterv* munkánkat két részre osztja u. m. belső és külső munkára. Mindkét munkában munkaköri csoportok vannak úgy, hogy 14 munkaköri csoport képezi a belső munkát és 5 munkaköri csoport a külső munkát. Így a belső munkamezőhöz tartozik: a nevelés, szervezés, anyagi ügyek, házgondozás, leánymunka, sport, kirándulások, diákszociális munka, vezetőképzés, propaganda, külföldi kapcsolatok, ellenőrzés és hátvéd megszervezés. A külső munkához tartozik: a misszió, szociális és falúmunka, az ifjúsági munka és sajtó. Ezeket a munkaköröket ismét úgy osztottuk fel, hogy összesen 35 munkakör végezte a főiskolás I. K. E. munkáját. Harmincöt munkakör állott előttünk és minden munkakör élén egy-egy felelős vezető, titkár, aki a segítségére rendelt tagokkal végezte a munkát. De nézzük csak sorjába a munkaköröket és minden munkakörnél jellemezzük egy pár szóval a haladást, mert csak így állhat előttünk a főiskolás I. K. E. 1933/34 évi működése.

Belső munka.

Bibliaköri tanulmányozást végeztünk 9 főiskolás csoportban. Ebből 8 theológus csoport, 1 egyetemi hallgató csoport, Ezenkívül külön bibliacsoportot képeztek a Leányszövetség vezetői és munkás tagjai az I. K. E. választmányi tagokkal; e csoport minden második hétfőn este tartott bibliaórákat. A biblia-körök külön-külön maguk állapították meg a lelki-munka menetét és az órák éppen úgy folytak, mint az elmúlt esztendőben. Kérdéseinkkel néha-néha türelmetlenkedtünk, máskor a kritika eszközeivel heveskedtünk, de minden alkalommal velünk érezhettük Isten kegyelmét. Köztudomású dolog, hogy a bibliaórák az I. K. E. centrumát képezik. A bibliaköri munka másik része a *bibliaköri szolgálat*. Végeztük a Református Kollégiumban 4 csoportban. A III. IV. V. és VI. osztályban bibliaórákat vezettünk, ahol nemcsak bibliai kérdésekkel, hanem külön szociális, világnézeti és kulturális kérdésekkel is foglalkoztunk; minden bibliaköri vezető theológus mellé egy egyetemi hallgatót is beosztottunk. A középiskolások részére 2 konferenciát tartottunk, ahol a legaktuálisabb kérdéseikkel jöttek élénk. Sok tanulságot és sok erőt nyerhetünk mi is a középiskolásokkal való foglalkozásaink alatt. A bibliaköri munka vezetője: Gudor Lajos, theol. hallgató.

Menjünk a *nevelés* munkaköri csoportjába. Itt már egészen új szervezkedéssel találkozunk. Legszámtöbb e téren a szakmai kiképzés. Szemináriumokat létesítettünk külön-külön az összes szakok számára azzal a törekvéssel, hogy a szakmabeli önképzés támogatása mellett minden szak a maga tárgya szerint is találjon utat az evangéliumhoz. A szakok

szerinti csoportok maguk állapították meg programjukat és többnyire önálló dolgozatokat, folyóiratreferátumokat és könyvismertetéseket dolgoztak ki.

Theologus szeminárium. A theologus I. K. E. tagok tervbe vették egy külön theologus szeminárium létesítését, melynek tárgya az erdélyi templomstílusok s történelmük és templomi műértékeinek ismertetése lett volna. Megvalósítását azonban a Theologiai Tanárikar indítványára a következő évfolyamra tettük. A szeminárium elmaradt, de helyette a theologus tagok egyéb tevékenységben buzgolódtak. Mindenfelé, ahol igehirdetésre, bibliaköri szolgálatra és lelkigondozásra volt szükség, a theologus tagokat vettük igénybe. A munkakör vezetője: Sinka József theol. hallgató.

Tanárjelöltek szemináriuma. 1933 nov. 10.-én kezdődik meg s tárgyául Kornis Gyula közoktatásügyét tüzték ki. Január végéig minden szerdán este egy-egy külön fejezet került megbeszélésre. A bevezető előadásokat tanárjelöltek tartották. Ez a munka azonban megakadt, mert bebizonyult, hogy új alapokon, erősebb szervezéssel kell újra kezdeni. A munkakör vezetője: Máthé András tanárjelölt.

Orvostanhallgatók szemináriuma. Az orvostanhallgató csoport feladatául tüztük ki, hogy olyan szemináriumot létesítsen, amelynek tárgya legyen az orvosi gyakorlat a keresztyéneség szolgálatában. A szeminárium megkezdődött, szaküléseket rendeztek minden hónapban, hol önálló dolgozatok, folyóiratreferátumok és könyvismertetések kerültek megbeszélésre. Két pályatételt is hirdettek 500—500 lei jutalmazással. De itt is csak a kezdetén vagyunk a munkának, újabb s határozottabb megszervezés vált szükségessé. A csoport vezetője: Mester Zoltán orvostanhallgató.

Jogász és közgazdasági szeminárium ebben az évben csak kezdeményezés maradt. Egész eredmény, amit elértünk közöttük a tagok összehozása és megtartása. Vezető: Kiss Béla joghallgató.

Egyetemi hallgató titkár munkaköre. A program e munkakörnek konferenciák és különböző előadások megrendezését tüzte ki. Az év folyamán 2 konferencia megrendezése volt tervbe véve, ezek közül azonban csak az első félévit tarthattuk meg. Ezt a konferenciát egészében tudományos kérdéseknek szenteltük azzal a törekvéssel, hogy szakok szerint való előadásokkal és megbeszélésekkel jussunk el a legaktuálisabb kérdéseink megoldásához. Szakok szerint előadásokat tartottak: Dr. Imre Lajos, Dr. Kovács András, Gönczy László, Dr. Mester Gábor, és László Dezső; délután pedig az erdélyi tudományos feladatokról s a jövő tudós nemzedék kérdéseiről Dr. Tavaszy Sándor beszélt. Az egészet a szokásos jó hangulatban eltöltött szeretetvendégség fejezte be. Új dolgokat próbáltunk behozni az égetővé váló tudós-kérdés részletes tárgya-

lásával, továbbá az előadók közé az u. n. „világiak-bevonásával. A *szellemi nevelés munkarendjének* teljesebb megvalósításaért pedig *irodalmi előadássorozatot* vettünk tervbe, melynek tárgysora az erdélyi irodalom, tudomány, kritika, színház, képzőművészet, sajtó, történelmi regény és a székelyek lett volna. Ezek közül azonban csak a következő előadások kerülhettek másorra : Reményik Sándor : Bevezetés, Dr. Jancsó Elemér : Erdélyi irodalmi élete, Dr. Kristóf György : Erdélyi tudomány, Járosi Andor : Erdélyi kritika, Kós Károly : Erdélyi képzőművészet.

E munkakörben kell megemlítenünk a nyári főiskolás I. K. E. konferencia rendezését is, melyet ebben az évben Nádasdarócon tartunk jun. 27-től, jul. 1-ig. A munkakör vezetője : Makkai László egyetemi hallgató.

Szervezés. Iroda, hivatalos levelezés, adminisztráció, kimutatások, nyilvántartások, levéltár ellátása és házirend beosztása a főtítkár munkaköre.

Az esztendő legnagyobb sikere mégis az *I. K. E. otthon*. Tagsági díjakból, adakozásainkból, szinte fillérenként gyűjtjük össze a házbért, melyet együtt fizetünk a Ref. Férfiszövetséggel. Nekünk csak egy szobánk van ott a Király-uccában, de ez a szoba mienk ! Ehez a szobához benső családiassággal vonzódunk mindnyájan, hiszen ahányszor csak együtt voltunk benne, mindig olyan lelket érezhettünk meg, hogy az kedvessé tesz ott mindent. Egyre csinosabb, egyre barátságosabb lesz a mi szobánk ; egyszer íróasztalt, máskor székeket kaptunk, egy új kép, egy új folyóirat... hála Istennek vannak I. K. E. barátok, akik szeretetüket egy-egy adománnyal is megmutatják. Amióta a főiskolás I. K. E.-nek saját otthona van, a theológia termeit csak szükség esetén veszi igénybe. Ez a kiköltözés a theológiáról áldásos volt reánk nézve abból a szempontból is, hogy azóta sokkal több egyetemi hallgatót tudunk az I. K. E. munkába kapcsolni. De ez nem jelenti a theológiától való elszakadást. A theológia tanári kara ebben az évben Maksay Albert professzor urat bízta meg az I. K. E. munka felügyeletével.

Berendezésünkhöz bútor és egyéb adományokat adtak : Bekess Károly theol. háznagy, Dr. Kristóf György, Hann Margit, Hídelvei parochia és Dr. Müllerné. — A ház berendezésébe fektetett pénz 673 lei, fenntartása 1181 lei és a házbérből 4000 leit fizettünk ki. Számvevő : Farkas György theol. hallgató.

Házgondnok munkaköréhez tartozik az I. K. E. otthon gondozása. Ő végezte a menzagondozást és a menzatagok ellenőrzését. Ezzel szemben lakást biztosítottunk volna számára az I. K. E. otthonban, de Sipos Kálmán theol. hallgató ebben az évben nem vette igénybe.

Pénztárunk állapota : Bevétel : 51.576 75, Kiadás : 48.390'50,

egyenleg: 3186.25'— Bevételeink tagdíjakból és önkéntes megajánlásokból folynak. Pénztárnok: Szabó Árpád egyet. hallg.

Leánymunka. Ebben az évben, e helyen külön eredményt nem mutathatunk. A főiskolás leányok részt vettek konferenciáinkon, bibliáóráinkon, különböző előadásainkon és egyéb munkáinkban, de önálló munkát nem végeztek. Jövőre az a feladat áll előttünk, hogy a főiskolás leányokat sokkal szervezettebben tartsuk össze. Ezt pedig valószínűleg leány szeminárium létesítésével fogjuk megoldani. — Leánytitkár: Lokody Gabriella.

A sport kérdése — sajnos — még nagyon háttérbe szorult. Tervbevettük a ping-pong és voley-baal mellett az atlétikával való foglalkozást is; tervbevettük a sportegyletek elsősorban a K. A. C.-al való együttműködését; gondoltunk arra, hogy rendezhetünk I. K. E. atlétikai versenyeket, de ezek a törekvések eddig még nem valósulhattak meg. A munkakör vezetője: Nagy Ernő egyetemi hallgató.

Kirándulások. A télen sí és rodli kirándulásokat rendeztünk. Később 1 félnapos és egy egész napos kiránduláson vettünk részt, majd pedig a Zsoltáros Kert-be mentünk. Legutóbb az EKE (Ereklye) múzeumot néztük meg. Tervbevettük a város különböző nevezetességeinek a megtekintését, de ezt csak részben valósíthattuk meg. A programról előírta a környék megismerését, felvett egy erdélyi tanulmányútát és egy magyarországi tanulmányútát, de ezek anyagi nehézségeink miatt elmaradtak. Vezető Kristóf Ödön egyet. hallgató.

Diákszociális munkakör. Ebben az évben ez a munka inkább gyűjtőmunka volt, mely mögött az az elgondolás élt, hogy szükséges előbb egy nagyobb összeget teremteni a diáksegélyakció megindításához. Ezért rendeztünk 3 templomi ünnepélyt és egyéb műsoros előadásokat s a begyűlt készpénzt 1270 leit diákszociális alapra tettük el. Ezenkívül I. K. E. levelezőlapokat és levélpapírt, borítékot hoztunk forgalomba melyeknek nagy részét már el is adtuk. Ezáltal is 3460 leit biztosíthattunk a diákszociális osztálynak. Ez a munkakör biztosított 4 diáknak egész évre lakást Kovács András főgondnok ur jóvoltából; ez a munkakör tevékenykedett a Ref. Nő- és Férfiszövetség diáksegélyakció munkájában is. Ez a munkakör most azon dolgozik, hogy összes kolozsvári ref. kereskedőket és iparosokat szervezze a diáksegélyakció körül oly módon, hogy mi kötelezzük magunkat arra, hogy a ref. kereskedőknél vásárolunk és ref. iparosoknál dolgoztatunk, ha ezzel szemben ők is tehetségük szerint hozzájárulnak a diáksegélyezéshez. Tervünk az, hogy kezébe adjuk minden ref. diáknak a ref. kereskedők és iparosok névsorát. A munkakör vezetője: Kárász József theol. hallgató.

Könyvtárunk 8 könyvvel gyarapodott, melyeket ingyen példányként kaptunk. Ezenkívül 13—15-féle napilapot és fo-

lyóiratot kaptunk különböző szerkesztőségektől. A könyvtár-nok munkaköréhez tartozott az u. n. ujságpapírárció is. Tervbe-vettük, hogy Erdély szerte egy ujságpapír gyűjtést rendezünk és a begyűjtött papírárciót eladjuk a diáksegélyakció javára. Sajnos ez a munka még csak a kezdetén van. Könyvtáros: Jári Árpád theol. hallgató.

Vezetőképzés: Minden második hétfőn este összejövetelt tartottunk, ahol munkáink menetét, nehézségeit s eredményeit beszéltük meg. Ezenkívül különböző csoport előkészítő órákat tartottunk minden héten külön a bibliaköri munkások részére és külön az inasórákra való előkészítésre. Sajnos a szokásos vezetőképző tanfolyam elmaradt.

Propaganda titkár végezte a belső propagandát hirdető táblákon: a Ref. Theológián, I. K. E. Otthonban, Ref. Kolégiumban, Szeretetházban, „Ellenzék“ menzán és Lyceum-könyvtárban. A szükséges külső propagandát a kolozsvári napilapok útján végezte. Propaganda titkár: Farkas Károly theol. hallgató.

Más főiskolás alakulatokkal való *kapcsolat*, képviselő, információadás és szerzés az *alelnök munkaköréhez* tartozott. Ezt a munkát az idén is nagy lendülettel végeztük. Az alelnök végezte továbbá a szénior tagokkal való kapcsolatot is mintegy 60—80 szénior taggal voltunk összekötötésben. Az alelnök feladata volt az ügyvezetés és szükség esetén az elnök helyettesítés. Alelnök: Tonk Emil egyet. hallgató.

Külföldi kapcsolatok: Megkezdtük a levelezést a magyarországi, hollandiai, svájci, francia ker. Diákszövetségekkel. Állandó összekötötésben állottunk a genfi Keresztyén Világ Diákszövetség központi irodájával. 1933. őszén a Csehszlovákiában tartott délkeleti Ker. Világ Diákszövetségi konferencián László Dezső elnökünkkel képviselttük magunkat, aki előadást is tartott ezen a konferencián. 1934 nyarára az Angol Ker. Diákszövetség konferenciájára hívtak meg, de — sajnos — nincsenek olyan körülményeink, hogy képviseltessük magunkat. A szokásos imahetek és Világ Diákszövetségi imánapot az idén is megtartottuk. Levelező: Nagy Géza egyet. hallgató.

Ellenőrzés. Két ellenőrt biztunk meg munkáink ellenőrzésére, egyiket a belső, másikat a külső munkákhoz. Az ellenőrzést úgy igyekeztünk lehetővé tenni, hogy minden csoportvezetőnek munkakönyvet adtunk oda, amelybe az ellenőr az elvégzendő munkát beírta. Az ellenőrzés azonban a mostani tapasztalatok szerint nem sokat ér. Mert a mi munkánk nem jelent a tagoknak fizetéses állásokat s ezért a munka elvégzését a kötelességérzésen kívül semmitől sem lehet függővé tenni. Aki elvégzi a munkát az önmagától végzi becsületesen, az ellenőrzés által senki sem lesz serényebb. Ellenőrök: Nagy Ödön egyet. hallg. és Hegyi István theol. hallg.

Külsőmunka.

Mint egyik leglelkesebb munkáról kell, hogy megemlékezzünk e helyen az idei *belmissziói* munkáról, melyet Bíró Mózes lelkipásztor vezetésével végeztünk a hidelvei kerületben. Hidegben, esőben, sárban 10—15 lelkes theológus I. K. E. tag indult el minden kedd este Kolozsvár külvárosi utcáiba, ahol egy-egy családnál ötven-hatvan lélek várt minket a legnagyobb szeretettel. Mi, akik mentünk, éreztük, hogy Isten igéjét visszük, akik vártak, imádkozó lélekkel, a bizonyosságtevésre megnyílt szívekkel vártak. Sokszor szombatisták, baptisták is odajöttek hozzánk és azzal a meggyőződéssel távozhattak, hogy bizony mi is tudunk imádkozni. Sokszor egy-egy vitatkozó munkásvezér állott elénk és ilyenkor is igazán érezhettük, hogy aki kéri Istent annak adatik a bizonyosságtevés.

A *külmissziói* programot annyiban valósítottuk meg, hogy mintegy 20 perselyt osztottunk ki a tagok között; az „Ifjú Erdély” által pedig tudósítottuk a tagokat Babos Sándor úttjáról; tartottunk egy missziós bibliaórát az egyet. hallg. bibliakörben és közös külmissziós bibliaórát a theológusoknak vetített-képes előadással. És az év vége felé igyekeztünk bevezetni a keddi missziói bibliaórákat, de ezeken kevés résztvevő volt. A külmisszió javára egy estélyt is rendeztünk. Missziói titkár: Horváth István theol. hallgató.

Ebben az évben a *regáti misszió*-val is intenzívebben foglalkoztunk. A regáti misszió lényege az, hogy elvigyük az evangélium erőit azokhoz a magyar református lelkekhez, akik a regát különböző helyein szétszórtan élnek. Küzködve, nyomorogva, éhesen, rongyosan, hitüket és nyelvüket szinte elfelejtve élnek itt hit- és fajtestvéreink, akik reménykedve és sóvárogva várják Isten fiait megjelenését, hogy azok elvigyék hozzájuk az élet világosságát, mert érzik a lelki sötétség veszedelmét. Egyházunk foglalkozik regáti testvéreinkkel, de mi is segítői és kiegészítői akarunk lenni.

A regáti missziói munkánk két irányú volt. Egyfelől az *öntudatosítás* munkája, mely e kérdés felszinentartását és a főiskolás ifjúság öntudatába való beleégetését célozta, másfelől a regátban élő magyar reformátusok között folyó *aktív munka*. A kérdés felszinentartása irányában nagyon jó volt Nagy Sándor bukaresti lelkész előadása, mely valósággal rádöbben-tette az ifjúságot a regáti kérdés fontosságára. Ennek következményeképp az „Új Útak”-ban több ilyen irányú cikk jelent meg, majd pedig felvetődött egy a regáti kérdéssel foglalkozó szeminárium megszervezésének feladata, de ez le került a programról azzal a feltétellel, hogy a jövő évben valósítjuk meg. Kapcsolatba léptünk e kérdésben az „Erdélyi Fiatalok”-kal is, akik szintén egy ilyen irányú munka beindítását tervezik a jövő tanévre. A regátban élő reformátusok között

pedig a következő munkákat végeztük: 1. Karácsonykor és Husvétkor legátust küldtünk Brezoiba. 2. Gyűjtést rendeztünk az ifjúság között s a begyűlt 1000 leiből 3. 300 leit a brezoi-i könyvakció céljaira fordítottuk, a többit az I. K. E. pénztárába helyeztük, mint a regáti missziói munka fedezetét. 4. A regáti könyvakció érdekében felhívásokat tettünk közzé, melyek több kevesebb eredménnyel jártak. 5. A regáti misszió titkárja Mester István theol. hallg. Bukarestiben és Ploestiben érintkezésbe lépett az ifjúsági egyesületekkel, egyengetve a regáti misszió alapjait Mert a regáti misszió munkaterülete nagy és a munka nagyon sok irányú. Ebben az évben inkább csak körülnéztünk, hogy a jövő évre nagyobb nekilendüléssel fogjunk a munkához.

Szociális munka. Gondoztuk a kiskorúak fegyházában lévő református és lutheránus fiukat, számszerint nyolcat. Minden vasárnap 9—10-ig vallásos nevelésben részesítettük s gondoskodtunk arról is, hogy Urvacsorában is rendesen részesüljenek. Az egyházkerület iratterjesztőjéből könyveket vittünk nekik. Másik szociális munkánk az adakozás volt. A theológia konviktusában többször gyűjtöttünk pénzt és élelmet az arra reászorultaknak. Titkár: Balla Zoltán theol. hallgató.

Falumunkát végeztünk a közelben lévő Kajántó és Kóród községekben, ahova minden második—harmadik vasárnap kiment 3—4 I. K. E. tag Istentiszteletek, előadások és ünnepek tartására. Ezenkívül segítségünkkel és anyagi hozzájárulással pártoltuk a nagyvernyi és kajántói könyvtárlétesítési akciókat. Munkavezető: Jenei Sándor theol. hallgató.

Ifjúsági munkát végeztünk a református Kollégiumban, állami főgimnáziumokban és keresk. iskolában. Sajnos az áll. iskolákban való munka már a tanév elején megakadt. Nagy fontosságú itt az a munka, amit az *ipariskolában* végeztünk vallásórák tartásával. Hat I. K. E. tag végezte ezt a munkát, mintegy 120 református tanonc között azzal a törekvéssel hogy az iparos ifjúságot, mely folyton a bolsevizmus fertőjével szennyeződik — vezesse az evangélium szeretetéhez. Sok felelősség és sok erő szükséges ehhez a munkához is és mi igazán érezhettük, hogy Isten velünk van. Vezető: B. Bányai Ferencz theol. hallgató.

Sajtó. Örömmel állapíthatjuk meg, hogy az „Ifjú Erdély” iránt az ifjúság egyre jobban érdeklődik. Ezt mutatja egyfelől a lap számának emelkedése, másfelől az „Ifjú Erdély” 5. ik szellemi olimpiásza, amelynek sikerét fényesen bizonyítja a beérkezett 80 pályamű. De a lapszám emelkedése dacára is az „Ifjú Erdély” anyagi nehézségekkel küzd, ami azt jelenti, hogy sokkal több pártolást és felelősségérzetet kell áldoznunk neki. Egy újítást jelent ebben az évben az is, hogy kiadtunk egy 4—6 íves oldalra terjedő főiskolás I. K. E. tudósítót „Új utak” címmel a lap gépirással sokszorosítva jelent meg a

theol. ifjúsági nyomdában. Feladata volt, hogy a munkánk alapkérdéseit tárgyalja és ismertesse a munka programját és haladását. A lap havonta jelent meg 300 példányban; ennek nagy része a kolozsvári főiskolás ifjúság kezébe került, a többi vidékre, szénior tagoknak expediáltuk. Ezenkívül kapcsolatot teremtettünk a „Kiáltó Szó” szerkesztőségével is, hogy az I. K. E. munkájának egyetemes érdekű kérdéseit, a felvetődő problémákat és világnézeti állásfoglalásunkat, útkereséseinket a „Kiáltó Szó”-ban tárjuk a nyilvánosság elé. Itt kell hogy megemlítsük azt is, hogy az idei főiskolás konferencia anyagát füzet alakjában fogjuk kiadni. Vezető Juhász István theol. hallgató.

Ezek a munkák mint eredmények állanak előttünk, de öntudatosan valljuk, hogy vannak hibáink is. Szélesre szabott programunkból keveset tudtunk megvalósítani és emiatt sokszor hangzott el közöttünk az önmagunkkal való elégedetlenség hangja. De ennek is csak örvendeni tudunk. Annyi eredménye mégis csak volt munkánk megosztásának, hogy sokkal több lélekben ébresztettünk így felelősséget az Úgy iránt. Sok vesződés, sok baj és aggodalom jellemez bennünket is de ... van ennek a munkának és ennek az egyesületnek lelke. Ez a lélek a mi erőnk! Ez különböztet meg bennünket minden más egyesülettől és minden más munkától. Amíg ez a Lélek nyilatkozik meg közöttünk, addig miénk a győzelem. Egész munkánk valóságos létezésünk létjogosultsága azon fordul meg, hogy Isten Lelke mennyiben munkálkodik közöttünk s bennünk. Bár úgy lenne, hogy most is és mindig az Ő Lelke hajtaná a mi munkáinkat!

Silay István
főtitkár.

Pályatételek és jutalmak az 1934—35. tanévre:

1. Héber nyelvből az első éveseknek; szóbeli nyílt versenyen a legjobb előhaladást tanusítónak jutalma a gr. Teleki-alapból 64 lei, amelyet a tanári kar 500 leire egészít ki. A verseny anyaga az egész évi anyag és a *Siralma I. fejezete*.

2. Tudományos pályatétel a Szász Domokos és Teleki-alapok összevont kamataiból, egyháztörténeti szisztematikai és gyak. theológiai tárgyakkal felváltva. Az alapítványok kamatát a t. kar 600 leire egészíti ki. Ez évben egyháztörténetből: *Az erdélyi református egyház hatása a többi bevett vallásfelekezetre életére.* (XVII. század).

3. Tudományos pályatétel, díja a fennmaradt pályadíjak terhére 600 lei, az ószövetségi és újszövetségi bibliai tudomá-

nyokból felváltva. Ez évben ószövetségi bibliai tudományokból: *Ez. 26: 1—28:19 általános ismertetése és méltatása, irodalom- és vallástörténeti szempontból, és a 27. fejezet műfordítása.*

4. **Egyházjogból**, díja a Bartók-alapból 160 lei, kiegészítve 500 leire: *A magyar református egyházak új törvényalkotása.*

5. **Filozófiai pályatétel**, a dr. Tavaszy Sándor által tartott publicum collegium részvételi díjaiból 600 lei: *Böhm Károly metafizikája.*

6. **A gyakorlati theológiából**: a) *A legjobb homiletikai szeminárium dolgozat* írójának és előadójának a Nagy Péter és gr. Teleki-alapból 70 lei, amelyet a tanári kar 500 leire egészít ki. b) *Egyház beszéd I. Krónika 28:20 alapján*, a Molnár Albert-alapból 40 lei, amelyet a tanári kar 300 leire egészít ki. c) *Predikáció műfordítás németből* az eredeti benyújtásával, a Nagy Péter-alapból 88 lei, amelyet a tanári kar 300 leire egészíti ki. d.) *Évzáró ima* a Hory-alapból 300 leire kiegészítve.

7. **A legjobb harmonium játszónak** nyílt versenyen, a Szász Domokos-alapból 160 lei, kiegészítve 300 leire.

8. **Kerekes András** zilahi ny. vallástanár adománya 200 lei (időközi kamataival) az általa kitűzött következő tételre: *A baseli egyetem és a magyar református theologusok.*

9. **Egy jelen évben végzett theologus** adománya 500 lei, a következő pályatételre: *Bodelschwingh Frigyes és a betheli szerzetintézmények.*

10. **Máthé Elek** sóváradai lelkész adománya 1000 lei, az általa kitűzött következő tételre: *Mott János méltatása az evangéliumi világmisszió szempontjából.*

11. **Dr. Tavaszy Sándor** theol. professzor adománya 500 lei, az általa kitűzött következő tételre: *Geleji István theológiája a Válság-titka alapján és összehasonlítva a Titkok-titka theológiájával.*

12. **Dr. Mac Intosh** skót moderátor által adományozott összegből fennmaradt 1000 leivel pályatétel tüzetik ki a következő tételre: *A magyar puritánus irodalom rendszeres ismertetése.*

13. **Ugron István** alap kamatai (mult évben 400 lei volt) *modern idegen nyelvben* jeles előhaladást tanúsító hallgató számára.

14. **Dávidházi Bekess Károly** alap kamatai (mult évben 1000 lei volt) az *írattejesztés munkájában* legnagyobb sikert felmutató hallgató számára.

15. **Jutalmak**. Zwingli-alapból 50 lei jeles tanulónak. A gróf Teleki-alapból 24—24 lei a két legszorgalmasabb diáknak. A jutalmakat a tanári kar 500—500 leire egészíti ki.

A pályamunkák *géppel írva*, lapszámozva, bekötve, jelzés levéllel ellátva, 1935 május 15.-ig az igazgatóhoz adandók

be, ugyanott kell jelentkezniök a nyílt pályázaton résztvenni szándékozókknak is. Későbbi beadások és jelentkezések nem vétetnek figyelembe.

Megállapította a tanári kar 1934 június 8.-án tartott ülésében.

Értesítés

az erdélyi református egyházkerület kolozsvári theológiai Fakultásáról az 1934—1935-iki tanévre vonatkozólag.

1. *Felvétel.* Az erdélyi református egyházkerület kolozsvári theológiai Fakultására úgy a *tanintézetbe*, mint az *internátusba* és a *vele kapcsolatos konviktusba* a *felvételért való folyamodványok* az I. évre folyamodók részéről a) *keresztlevéllel* b) *érettségi (baccalaureatusi) bizonyítvánnyal* vagy *leckekönyvvel* (Index) vagy ezek hitelesített másolatával és c) *curriculum vitae-vel* (rövid életrajzzal) felszerelten és a Fakultás *igazgatóságához* címzetten *f. évi augusztus 10-ig* küldendők be, a *folyamodványok felzetén pontosan megjelölve a folyamodó lakása: község* (esetleg utca, házszám), *utolsó posta és vármegye, román nyelven is.* A folyamodványhoz mellékelendő negyedív alakú pontosan megcímzett és ajánlottan felbélyegzett boríték. (Aki ennek nem tesz eleget, azt a felvételtől nem értesítjük.) Minden I. évre folyamodó ifjú köteles folyamodványához mellékelni továbbá zárt borítékban d) *gimn. vallástanárának, az igazgató által megerősített ajánlólevelét*, melyben a lelkészi pályára való rátermettsége s eddigi előéletének megfelelő volta igazoltatik és f) *orosi bizonyítványt* testi épségéről. (A beiratkozás előtt a testi épség, különös tekintettel a lelkészi pályára való alkalmazosságra (hang, hallás, beszéd, stb.) az intézeti orvos által felülvizsgálattatik.) *Az évfolyamra csak 15 erdélyi és 5 királyhágómelléki férfi hallgató vehető fel.*

Az előző évben is az intézet kötelékében volt hallgatóknak is, úgy az intézetbe, mint az internátus-konviktusba való felvételüket kérniök kell, amiről a tanári kar dönt. Az **Előjáróság határozata értelmében minden férfi hallgató az internátusban lakni s a konviktusban étkezni köteles.**

2. *Díjak.* Minden felvett növendék a beiratkozás alkalmával 3000 lei leckepeznt tartozik fizetni, ezenkívül beiratkozási díj közös cím alatt — nyugdíjárulék (200 L.), könyvtárdíj (100 Lei.), énekzenekari díj (20 L.), irodaköltség és nyomtatványdíj (60 L.), orosi díj (60 L.), felszerelési díj (200 L.), — összesen egy évre 640 leit tartozik fizetni. Ezeket kívül letétbe helyezendő 150 lei, amely összeg, ha kártétel az illetőt nem terheli, évvégén visszafizettetik. Az ifjúsági egyesületi betegsegélyző és kurzusdíjak ezenfelül kb. 300 leit tesznek ki.

Internátusi díj egy évre 3200 (háromezerkettőszáz) lei és konviktusi díj 5000 (ötezer) lei, mely félévi előleges részletekben fizetendő szintén a beiratkozáskor és február 1-én. Kérhető a havi részletekben való fizetése is.

Fenti árak ideiglenesen állapítottak meg, az előjáróság a végleges árakat, a piaci árakhoz mérve, szeptemberben állapítja meg, és a díjnak a viszonyokhoz való módosítása jogát fenntartja magának.

A konviktusi díjak egész évre kötelezők és a szülők (gyám) által megfelelő tanúkkal (egyik lehet az illetékes lelkész) tanuzott és kezesekkel kezesezt „Kötelezvény”-ben vállalandók el, melynek űrlapja a felvételi értesítéskor mindenkinek megküldeték s megfelelően kitöltve, aláírva a beiratkozáskor adandó be. *Aki a kötelezvényt a beiratkozás alkalmával be nem nyújtja, föl nem vétetik.*

3. *Kedvezmények és ösztöndíjak.* Az intézet beiratkozott növendékeinek a következő kedvezmények és ösztöndíjak állanak szolgálatára :

Minden ref. vallású theologus tandíjmentességet élvez.

Egyes hallgatók, indokolt kérésre, az egész globális lecke-péNZ 25⁰/_o-áig a leckepéNZ fizetése alól részben vagy egészben a tanári kar által felmenthetők.

16 drb. ösztöndíj a nagyenyedi Bethlen-kollégiumtól járó fejedelmi alapítványból. (A mult évben fejenként 100 lei volt.)

4 drb. 300 leies (nagyenyedi, küküllői, széki 2 drb.) s 1 drb. 60 leies (orbai) egyházmegyei stipendium.

Ünnepi követség (legatio), melynek értéke a mult évben fejenként átlag 5600'— leit tett ki.

Pályadíjak.

Alkalmi segélyek, amelynek összege az idén cca. 50,000 lei volt.

A jelzett ösztöndíjakért a folyamodványok a Bethlen-kollégium méltóságos Előjáróságához, vagy az illető egyházmegye tanácsához címzendők, de mindenik a Fakultás igazgatóságához adandó be *folyó évi augusztus 10-ig.* A tanári kar ezenkívül alkalmi segélyeket is ad; ezekért az I. félévi kollokviumok letétele után kell folyamodni. Mindenki, aki bármily segélyért folyamodik, folyamodványában köteles kijelenteni, hogy a tanári kar által részére kijelölendő intézeti vagy egyházi munkában *készséggel részt vesz és enemű megbízásait pontosan teljesíti.* E külön munkák nem fognak ellentétben állani pályájára készülésével, sőt azt fogják kiegészíteni s alaposabbá tenni. *Aki a jelzett időig nem folyamodik vagy nem jelentkezik — még ha a stipendiumot élvezte is — eltávozottnak tekintetik s helye mással töltetik be.* Akinek folyamodásához a megkívánt okmányok nem csatoltatnak, annak kérése *nem vétetik figyelembe.*

4. *Beiratkozás.* A jövő tanévre való beiratkozások szept-

tember hó 28—29. napján lesznek. A tanári kar hathatósan figyelmezteti a hallgatókat, hogy ha mult évi tartozásukat be nem fizetik, be nem írhatók.

5. *Internátus.* A bennlakásra felvett ifjak beiratkozás és díjfizetés után költözhetnek be. Az összes ágyneműt az ifjaknak kell magukkal hozniok, valamint a konviktusba legalább 2—2 darab asztalkendői megjelezeve.

6. *A konviktus.* A konviktusban a főzés szept. 30.-án reggel kezdődik.

7. Az 1934 - 35. tanév ünnepélyes megnyitása szept. 30.-án délelőtt 11¹/₂ órakor lesz a Fakultás disztermében.

8. A javító és pótkollokviumok szeptember 24—25 -én lesznek.

9. A theol. minősítő vizsga, a jav.- és pótalapvizsgálat szeptember 27—28 -án tartatik meg; az előadások kezdete október 1.

10. Minden tárgyú kérés külön íven, külön kérvényben adandó be.

Esetleges tudakozódások a theologiai Fakultás igazgatójához intézendők (Cluj-Kolozsvár, Ref. Theologia, Calea Victoriei 38.) Válaszbélyeg csatolandó.

Nyári munkaprogram a kolozsvári református theologiai Fakultás hallgatói számára.

— 1934. év nyárára. —

A theologiai Szabályzat 244. §-a a következőket tartalmazza: „Minden theologus ifjú a nyári szünidők alatt abban az egyházközségben, amelyben a nyár folyamán tartózkodik, köteles valami munkát végezni a lelkész kívánságára és felügyelete alatt. Ilyen munka gyanánt számít: hétköznapi, vasárnapi istentiszteletek végzése, segédkezés a lelkészi irodában, vasárnapi iskola, bibliakör vezetése, vallásos estélyek rendezésében segédkezés, énektanítás stb., ami legalább heti 4 órai munkaidőt jelent. Az erről szóló bizonyítvány a beiratkozás-kor bemutatandó.”

I. Ez alapon köteles minden theologus *gyülekezeti munkát* végezni a fent említett, vagy más, a lelkész által kielölt munkakörökben. Ajánlatos, ahol nincsen, az iratterjesztés megindítása, vagy fellendítésében, hívek összeírásában, családkönyvek elkészítésében, vasárnapi iskolai munka beindításában és vezetésben való segédkezés.

Az 1927—28. évi theologus konferencia kimondotta:

a) Mindenki köteles a nyár folyamán a szomszédságában lévő *szórványok* gondozásában segédkezni. Nemcsak azok, akik erre a munkára jelentkeztek.

b) Ajánlatos a *szomszédos gyülekezetet* is támogatni, ha ott nem lenne vakációzó theologus. Így különösen lehet ajánlkozni istentiszteletek tartására, ha valamelyik lelkészi állás nincs betöltve és beszolgálással nem lehet minden vasárnap istentiszteletet tartani.

c) Szükséges segédkezet nyújtani az *iratterjesztés* propagálásában és megindításában vidéken is.

d) *Nagyobb gyülekezetek szélein* alakult új települések hívei összeírandók és gondozandók. Különös gond és tanulmány fordítandó a munkástelepekre. Ezeknek az embereknek lelkivilágát és egyházzal való felfogását érdemes külön tanulmány tárgyává tenni.

Természetesen mindezek a munkák az illetékes lelkészek beleegyezése alapján történnek.

Minden gyakorlati munkáról alapos *munka-napló* vezetendő. A lelkész által láttamozott munka naplót tanév elején mindenki köteles bemutatni. Mindenki köteles a lelkészének írásban számolni be végzett munkájáról, tapasztalatairól és közben felmerült terveiről.

A munka-napló mellett az összes munkákról szóló *szolgálati bizonyítvány* bemutatása is kötelező

II. *Tudományos munka*: A másodéves hallgatók elolvassák és kivonatolják: Dr. Ravasz László: „A gyülekezeti igehirdetés” c. műve III. és IV. részét és Dr. Makkai Sándor: „Az öntudatos kálvinizmus” című művét.

Tanulmányt készítenek: Kálvin „Institúció”-jának predesztinációra vonatkozó tanításáról.

A harmadéves hallgatók elolvassák és kivonatolják: Dr. Jancsó Benedek: „Erdély története” és Dr. Imre Lajos: „A falunevelés irányelvei” és „A falu művelődése” vagy Dr. Tavasz Sándor: „Lét és valóság” című művét.

Tanulmányt készítenek: Az egyház és állam viszonyáról a Második Helvét Hitvallás és Kálvin „Institúció”-ja alapján. Ezenkívül megcsinálják községük szociográfiai képét, különös tekintettel a Regátba vándorlásra, a háború hatásaira és a háború utáni egyházszervező mozgalmak eredményeire. (Felhasználható az „Erdélyi Fiatalok” által kiadott kisebb, vagy nagyobb kérdőív.)

A negyedéves hallgatók elolvassák és kivonatolják: Járosi Andor: „Német liturgiai reformmozgalmak” címmű művét s tükrében egyházunk új liturgiájára megjegyzések, vagy Dr. Erdős József: „Bevezetés az újszövetségbe” című művét.

Tanulmányt készítenek: Kálvin „Institúció”-jának első könyvéről.

III. *Szentírással* való alapos foglalkozás elengedhetetlen. A nyári bibliatanulmányozást alább adjuk. A kijelölt kérdések megoldásáról mindenki írásban tartozik beszámolni.

A másodéves hallgatóknak:

1. Az örökélet az ószövetségben.
 2. Messiási jövendölések az ószövetségben.
 3. Pál apostol leveleinek gyülekezetei.
 4. Példázatok az evangéliumban.
- Ezekből két tétel dolgozandó ki,

A harmadéves hallgatóknak:

1. A synoptikusok christológiája.
2. Dávid zsoltárainak esztétikai jellemzése.
3. Sakramentumaink református felfogásának és gyakorlatának bibliai bizonyítékai a teljes Szentírás alapján.

Ezekből egy tétel kidolgozása elég.

A negyedéves hallgatóknak :

1. Ézsias próféta etikája.
 2. Krisztus, mint áldozati bárány az Ó és Újtestamentumban.
 2. Lehet-e beszélni Pál misztikájáról s van-e hatása a keleti misztérium-vallásoknak Pál theológiájára.
 4. A korinthusi gyülekezet képe a Pál levelei alapján.
- Ezekből két tétel dolgozandó ki.

A bibliai tanulmányozásra kijelölt kérdések kidolgozása legalább 20 ¹/₄ íves lapnyi terjedelmű legyen.

Az itt megállapított munkák elvégzése mindenkire nézve egyformán kötelező. A theológia tanári kara elvárja a pontos és lelkiismeretes munkát minden hallgatótól.

A munkák a jövő tanévre való beiratkozáskor a szénior-nak adandók át. *A munkák elkészítése nélkül senkisé is írható be a következő évfolyamra.*

A nyári munkaprogram legjobb elvégzői és megoldói 500—500 lei jutalomban részesülnek évfolyamonként. A második és harmadik legjobbak 2—2, illetve 1—1 könyvjutalomban részesülnek.

a Theologiai Fakultás tanári kara.

CLUJ
STR. UNIVERSITĂȚII
(V EGYETEM-Ū)

8.

CENZURĂZVA.